

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

DİQQƏT!

**SƏS QƏZETİNDƏN
NOVBƏTİ YENİLİK!**

Səs qəzeti artıq Azərbaycanda ilk dəfə olaraq
Video qəzet formatında nəşrə başladı.

Video xəbəri izləmək üçün telefonunuzun kamerasına daxil olub QR kodunu telefonunuza oxuduraq ekrana gələn linkə daxil olna.

QEYD: Android telefonlar üçün QR Code Reader skine programını telefonunuza yükləyərək videolara daxil ola bilərsiniz.

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 146 (6110) 26 avqust 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

**Mehriban Əliyeva - dünya qadınlarına
örnək: zəriflik, əzmkarlıq, kübarlıq
və vətənpərvərlik mücəssəməsi**

Tarixlər boyu hər bir ölkənin, xalqın özünəməxsus qadın obrazı formalasılıb və bu aksiomdur ki, Azərbaycan qadını məfhumunda mövcud olan mükəmməl ana, kübar və alicənab, həmçinin mübariz xanım amili bənzərsizdir. Hətta deyərdim ki, Azərbaycan qadını bütün dövrlərdə yazdığı öz möhtəşəmlək salnaməsi ilə dəyəri ölçülməyən cavahırat və müqəddəs mücəssəmdir...

Zakir Həsənov Rusyanın Müdafiə naziri Sergey Şoyqu ilə görüşüb *Bax 5*

Avqustun 25-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə işgəzar səfərdə olan Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri ordु generalı Sergey Şoyqu ilə görüşüb. Müdafiə Nazirliyinin...

Bax 2

İstanbulda terror törətmək istəyən İŞİD üzvü ələ keçirilib

Istanbulun məşhur Taksim meydanında terror aktı törətməyi planlaşdırıran İŞİD üzvü ələ keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, terrorçu İstanbul Polis idarəsinin terrorizmle mübarizə şöbəsinin eməkdaşları tərəfindən keçirilən əməliyyat nəticəsində saxlanılıb. Onun terror aktı törətmək məqsədilə Türkiyənin Qaziantep...

Yazır, danışır və ilk dəfə göstərir "SƏS" qəzeti!

Azərbaycanın müstəqil mətbuatında özünməxsus yeri və rolunu olan "SƏS" qəzeti ölkədə daha bir ilkə imza atıb. SIA xəber verir ki, artıq qəzətin oxucuları bir sıra informasiyaları video-görüntü vasitəsi ilə da izleyəcəklər. Belə ki, videoxəbərləri izləmək üçün android sistemli telefonlara və smartfonlara QR Code Reader skine programını yükləmək...

Bax 6

Müəllimin seyfindən qanunsuz silah-sursat çıxdı

Bax 14

Ağcabədi Rayon Polis Şöbəsinin emekdaşları tərəfinən odlu silah-sursatın aşkar edilməsi istiqamətində növbəti uğurlu əməliyyat tədbiri həyata keçirilib. Həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində 1 il önce vəfat etmiş, rayonun Boyat kəndindəki...

**"Sədaqət, mərhəmət, insanlara qayğı
Mehriban xanım Əliyevanın həyat
amalıdır"**

Bax 7

**“Ötən ildən bəri
Azərbaycanda 1
milyon 800 min
ağac əkilib”**

Bax 6

**“Virtual
terroristlər”in...**

Bax 14

Prezident İlham Əliyev Rusyanın Müdafiə naziri Sergey Şoyqunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 25-də Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri Sergey Şoyqunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan ənənəvi olaraq Ordu Oyunlarında iştirak edir və ənənəvi olaraq "Dəniz Kuboku" yarışlarına ev sahibliyi edir:

-Hörmətli cənab nazir, sizi yenidən Azərbaycanda görməyimə şadam. Mən sizinlə əvvəlki görüşümüzü xatırlayıram. Təqrübən bir il bundan əvvəl siz bizim ölkəmizə gəlmişdiniz. O vaxt Bakıda MDB Müdafiə Nazirləri Şurasının icası keçirilirdi. Bu gün Bakıda Ordu Oyunlarının bir hissəsi olan "Dəniz Kuboku" yarışı açılır. Bildiğiniz kimi, Azərbaycan ənənəvi olaraq Ordu Oyunlarında iştirak edir və

ənənəvi olaraq "Dəniz Kuboku" yarışlarına ev sahibliyi edir. Düşünürəm ki, bu yarışlar bundan sonra da həmin yarışlarda iştirak edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə xidmət edəcəkdir.

Ordu Oyunlarının təşəbbüskarı Rusiyadır və əsas yarışlar da Rusiya ərazisində keçirilir. Bizim tankçılar tank biathlonunda iştirak edirlər. Bu, görüşmək və hərbi sahədə əməkdaşlığımızın perspektivi ilə bağlı məsələləri bərədə fikir mübadiləsi aparmaq üçün yaxşı imkandır. Bu məsələlər bizim dövlətlərarası münasibətlərimizin çox geniş gündəliyinin tərkib hissəsidir.

Lap yaxın günlərdə Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putin ilə telefon səhbətimiz olub. Söhbət zamanı biz regional təhlükəsizliklə, regional problemlərlə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Sabah Azərbaycanın Xarici İşlər nazirinin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri başlanır. Əminəm ki,

xarici siyaset idarələrinin rəhbərləri arasında aparılacaq müzakirələr faydalı olacaq. Onlar münasibətlərimizdə yaranmış dinamikanı, həbələ eləqələrimizin inkişaf perspektivlərini müzakirə edəcəklər. Bir sözə, dialoq gedir və şadəm ki, siz yenə bize gelmisiniz. Azərbaycanda vaxtinizin xoş keçməsini arzu edirəm.

Rusyanın Müdafiə naziri Sergey Şoyqu:

-Sağ olun, hörmətli cənab Prezident. Mənim üçün Azərbaycana sefər həmişə fikir mübadiləsi aparmaq və regional təhlükəsizlik məsələlərini, həmcinin bizim hərbi və hərbi-texniki əməkdaşlığıyla bağlı məsələləri müzakirə etmek üçün yaxşı çıxış edir. Mən bu komandaya uğurlar arzu edirəm. Əlbəttə, bu tədbirlər və keçirilən sərgi dünyada geniş işıqlandırılır. Onu da qeyd etməmək olmaz ki,

Bütün dünyani bürümüş pandemiya təessüf ki, bizim əməkdaşlıq planlarımıza da təsir göstərir. Lakin mən əminəm ki, bu gün menim həmkərim, Azərbaycanın Müdafiə naziri ilə pandemiya ucbatından gerçəkləşdirə bilmədiyimiz məsələlərin əvəzini necə çıxmış və bu gün mövcud olan qrafikə və rejimə necə daxil olmayı müzakirə edəcəyik.

Dünən Azərbaycan heyəti start götürdü. Biz onu müşahidə edirdik. Heyət heç də pis start götürmedi. Mən tank biathlonunu nəzərdə tuturam. Azərbaycan komandası qalan yarışlarda da kifayət qədər yaxşı çıkış edir. Mən bu komandaya uğurlar arzu edirəm. Əlbəttə, bu tədbirlər və keçirilən sərgi dünyada geniş işıqlandırılır. Onu da qeyd etməmək olmaz ki,

Cin Xalq Respublikasının nüfuzu "The Caspian Times" xəbər portalında Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənov ilə müsahibə dərc edilib.

Mərkəzin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, müsahibədə Azərbaycanın multikulturalizm modelinin üstünlüklerindən, mədəniyyətlərərəsə və dirlərərəsə dialoqda Prezident İlham Əliyevin yeni çağrılarından, bu siyasetin regional və qlobal təhlükəsizliyə verdiyi töhfələrdən geniş bəhs olunub. Bildirilir ki, multikulturalizm Azərbaycanda özünün ən yüksək zirvəsinə çataraq dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən birini təşkil edir və uğurlu siyasi modeldir. Azərbaycanda müxtəlif mədəniyyətə sahib 30-dan çox azsaylı xalq tarixi keçmişdən bu günədək sülh şəraitində birgə yaşayır. Eyni zamanda, bütün dirlər cəmiyyətdə sərbəst şəkildə təmsil olunurlar. İndiyədək Azərbaycanda ne milli, ne də dini zəmində heç bir qarşidurma və fikir ayrılığı yaşanmayıb. Əksinə, ən çətin zamanlarda bütün dirlərin nümayəndələri tərəfindən hemşərlik nümayiş etdirilib. Azərbaycan dünyəvi respublikadır. Azərbaycan Konstitusiyasına əsasən, dirlər ayrıdır, təhsil sistemi isə dünyəvi xarakter daşıyır. Dini inanclar tamamilə sərbəstdir. Ölkədə onlarca məscid, kilsə və sinaqoq fəaliyyət göstərir.

Həmçinin diqqətə çatdırılır ki, multikulturalizm siyaseti ölkənin daxili vəziyyətindən

Çin portalı Azərbaycan multikulturalizmindən yazıb

başqa, onun beynəlxalq imicinə də müsbət təsir göstərir və Azərbaycanın hüquqi dövlət olmasına bariz sübutdur. Bu gün artıq Azərbaycan dünyada multikulturalizmin ünvanlarından biri kimi tanınır və bu model beynəlxalq miqyasda öyrənilir. Eyni zamanda,

Azərbaycan dünyadan mədəniyyətlərərəsə və dirlərərəsə dialoq mərkəzi kimi də tanınır. Göründüyü kimi, multikulturalizm siyasetinin təsiri çox böyük və həyati əhəmiyyətlidir.

Müsahibədə, eyni zamanda, vurgulanır ki, Azərbaycanın bütün ali təhsil məktəblərində bəkalavriat və magistratura pillələrində multikulturalizm ayrıca fənn kimi tədris olunur. Müxtəlif etnosa, mədəniyyətə və dirlərərəsə uşaqların eyni təhsil imkanlarına malik olması, onların eyni sinifdə təhsil almaları, hətta azsaylı xalqların öz dirlərərəsə də təhsil imkanlarının onlara verilməsi məsələsi kifayət qədər əhəmiyyətlidir. Azərbaycanda bu vəziyyət Konstitusiya və "Təhsil haqqında" Qanunla tənzimlenir, hem də praktikada uğurla tətbiq olunur. Bu məsələ hazırlıda demək olar ki, eksər dövlətlərə müzakirə mövzusudur. Azsaylı xalqların dilində dərsliklərin olması, peşəkar pedaqoq bazasının formalasdırılması vacib amillərdəndir. Əger gələcəkdə tolerant və multikultural bir nəslə sahib olmaq istəyirik, mütələq təhsildə belə hallara həssas ya-naşılmalıdır.

Mehriban Əliyeva - dünya qadınlarına örnək: zəriflik, əzmkarlıq, kübarlıq və vətənpərvərlik mücəssəməsi

Tarixlər boyu hər bir ölkənin, xalqın özünəməxsus qadın obrazı formalışmışdır və bu akisiomdur ki, Azərbaycan qadını məfhümündə mövcud olan mükəmməl ana, kübar və alicənab, həmçinin mübariz xanım amili bənzərsizdir. Hətta deyərdim ki, Azərbaycan qadını bütün dövrlərdə yazdığı öz möhtəşəmlik salnaməsi ilə dəyəri ölçülülməyen cavahırat və müqəddəs mücəssəmədir.

Bele ki, bütün tarixlərimizdə bizim örnək kimi qəbul etdiyimiz qadınlarımız olub vəindi de vardır. Məhz bu baxımdan, çağdaş zamanımızda ölkəmizin birinci xanımı, Azərbaycan Respublikasının birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, xanım Mehriban Əliyeva özünün həm ictimai-siyasi, həm humanitar fəaliyyəti, həmdə elmi yaradıcılığı ilə dünya qadınlarına bir nümunə etalonudur. O da əbəs deyil ki, Mehriban xanım müasir Azərbaycan qadın hərəkatının lideri kimi dövlətimizin tərəqqisi, inkişafı namine kifayət qədər geniş fəaliyyət göstərir, bu işlerinin həyatə keçirilməsi istiqamətində əzm, qətiyyət göstərir və

dərk etmək lazımdır ki, müəyyən anda səfərdi şəxşden ictimai şəxsiyyətə çevrilirsən. Sən artıq təkcə özünü və ya öz ailəni yox, öz ölkəni təmsil edirsən. Bu baredə özünə hesabat vermeli, sözlərinde, qərarlarında, hərəkətlərində daha təmkinli olmalıdır. Bu, çox məsuliyyətli yükdür..."

Mehriban Əliyevanın humanizm, mərhamət və nəciblik kimi ali mənəvi keyfiyyətlərindən irəli gələn əzmkar və çoxşaxlı fəaliyyətinin teməlinde məhz ona verilən dəyər, eyni zamanda, milletə layıqli xidmət faktoru dayanır. Bu gün onun xalq sevgisini qazanması bu dəyərlərlə ölülməkdədir.

Əgər nəzərə alarsaq ki, müasir dönyanın öz çətinlikləri, müəyyən tələbləri, enişləri və yoxuşları var, bu zaman onun öz işlərinin öhdəsindən layiqincə gəlməsini həm də qadın qəhrəmanlığı olaraq qiymətləndirə bilərik. Çünkü qloballaşma şəraitinin tələblərindən biri də, hər bir millet, dövlət özünün varlığını qoruyub saxlamaq və digərlərinə tanıtırmaq üçün müxtəlif mədəni - kültəvi, ictimai, sosial layihələr keçirirlər. Mehriban Əliyeva istər birinci vitse-prezident kimi, istər Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi, istərsə də birinci xanım olaraq, hətta Azərbaycanın müharibə vəziyyətində olmasına bax-

müasir dönyanın qadın siyasetində novatorluq tendensiyalarını nümayiş etdirir.

Onun Azərbaycan qadınının ailədəki rolü və ailəyə münasibəti, əsl milli-dəyərlər kontekstini əks etdirən mükemmel fikirlərində təsdiqini tapır

Mehriban xanımı şəxsiyyət kimi, xarakterizə edərkən daha bir mühüm məqamı da nəzərdən qaçırmak olmaz ki, onun fəaliyyətində ənənəviliklə müasirlik, tarixi köklərə bağlılıqla dünyəvilik əsas prinsiplərdəndir. Bu mənada, onun Azərbaycan qadınının ailədəki rolü və ailəyə münasibəti, əsl milli-dəyərlər kontekstini əks etdirən fikirlərində təsdiqini tapır. "Hər bir qadın üçün onun ailəsi, onun uşaqları həyatının ən vacib, ən mühüm hissəsidir. Mən özüm üç uşaq anası olaraq analıq missiyasını həyatımın ən vacib missiyası kimi dəyərləndirirəm".

Eyni zamanda, Mehriban xanım Azərbaycan qadının ailədə sülhün, razılığın və məhəbbətin təminatçısı hesab edir: "Mənim üçün çox vacibdir ki, həyat yoldaşım olduq-

ca dolğun və gərgin iş gündündən sonra evə gəlir və burada onu anlayır və dəstəkləyirlər, onu qiymətləndirir və sevirlər".

Bele, bu ifadələr çox sadə görünə bilər, amma eyni zamanda, çox böyük və dərin mənaları ehtiva etməkdədir. Həmin kəlamları daha dərinəndə incələyərək, növbəti əsrarəngiz amilləri görmüş olarıq.

***

Mehriban Əliyevanın həyatə keçirdiyi layihələrdə maarifçi, xeyriyyəçi, kreativ ideyaları ilə yanaşı, mədəni, dini, milli-mənəvi dəyər və ənənələrə sədəqət müşahidə olunur.

***

Onun gördüyü işlərin harmonik məcrasında Azərbaycan xanımının yorulmaz əməyi, güclü iradesi dayanır və Mehriban xanım şərəflə, xeyirxah missiyani layiqincə yerinə yetirir. Beləliklə, Azərbaycan qadının bütün ali keyfiyyətlərini özünün təkrarsız şəx-

siyyətində birləşdirən Mehriban Əliyevanın cəmiyyətdə yaratdığı müsəbat aura insanları mənəvi saflığa, nəcibliyə, xeyirxahlığa səsləyir. Bir məsələni də qeyd etmək istərdim ki, bu gün bizim bir çox xanımlarımız, gənc qızlarımız onun fəaliyyətindən ruhlanaraq ictimai həyatda aktiv iştirak etməyə başlayıblar.

Azərbaycan xalqı onu sevir və dəyərləndirir!

Daha bir məqama toxunmaq istərdim. Bele ki, Mehriban xanımın müsahibələrinin birində birinci xanım olmanın məsuliyyəti haqqında çox önemli bir nüansa toxunur. O, bu hissi bele izah edir ki, "Hər şey bu və ya digər insanların öz vəzifələrinə nə dərəcəde ciddi yanaşmasından asılıdır. Aydın şəkildə

mayaraq, öz tarixini, mədəniyyətini, adət və ənənələrini dünya ictimaiyyətine çatdırır. Əlbəttə, bu proses hədsiz səbr və əzmkar iradə tələb edir. Mehriban xanımın Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının, milli-mədəni və musiqi irlisinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi və dünyada təbliği, xarici ölkələrdə xalqımızın müsəbat imicinin möhkəmlənməsi üçün gördüyü işlərin, yorulmadan, ancaq davamlı aparılan səylərin bu biz müsəbat nəticələrini görürük.

Daha bir reallığı unutmamalıq ki, Mehriban xanım İSESCO və UNESCO-nun xoşməramlı səfəri kimi də müştəqil Azərbaycanın nailiyyətlərini, ölkəmizdə hökm sürən tolerantlığı təbliği edir, mədəniyyətlərərasi və sivilizasiyalararası dialoqun bərqrər olmasına üçün bütün səylərini gösterir. Bütün bu ağrıqları, çətinlikləri zərif qadın çıxnında saxlamaq isə hər qadına, hər xanıma müyəssər olmur!

Azərbaycanın ən ağır problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, azərbaycanlılar qarşı edilən genosidin dünyaya yayılmasında və təbliğ olunmasında Mehriban xanım Əliyevanın rolü böyükdür. "Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində Azərbaycan həqiqətlərinin dünya dövlətləri tərəfində tanidlmasında aparılan işlər xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Mehriban Əliyeva - dünya qadınlarına örnək: zəriflik, əzmkarlıq, kübarlıq və vətənpərvərlik mücəssəməsi

Əvvəl Səh. 3

Qısa müddət ərzində bir çox ölkələr Xocalı soyqırımı rəsmən soyqırımı kimi qəbul etmişdir. Əlbette, bu onun gördüyü işlərin yalnız bir qismidir. Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ile həyata keçirilən layihələr səhiyyə, mədəniyyət, sosial sahə, ekologiya sahələrindən əlavə, idmanı da geniş əhatə edir. İlk Avropanın yüksək, güclü və peşəkar səviyyədə təşkil olunması və həyata keçirilməsində, Formula 1 yarışlarının Təşkilat Komitəsinin rəhbəri kimi, xanım Mehriban Əliyevanın böyük və əvəzolunmaz əməyi vardır.

Bildiyiniz kimi, hər bir ölkənin sosial-iqtisadi yüksəlişi, bütövlükdə onun inkişafını şərtləndirən amillərdənərdir. Azərbaycanda həmin uğurların əsasını Ümummülli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun ləyaqətlə davam etdirilməsi təşkil edir. Möhtərem Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən mühüm dövlət proqramlarının və geniş-miqyaslı layihələrin həyata keçirilməsi nəticəsində əhalinin rifahı yüksəldilmiş, paytaxtla bölgelər arasında fərqli aradan qaldırılması istiqamətində addımlar atılmışdır. Dövlət başçımızın cəmiyyətin inkişafına yönəlmüş qərarlar qəbul etməsi, bizi əhatə edən problemlərə böyük həssaslıqla yanaşması Onun vətəndaşlara olan diqqətinin nümunəsidir. Birinciliyi şəkildə qeyd etməliyik ki, ölkə həyatındaki bu dəyişikliklərde Mehriban xanım Əliyevanın müstəsna rolü olmuşdur.

Mehriban xanımın Milli Məclisin deputati olaraq fəaliyyət dövrü də özündə bir sıra əhəmiyyətli məqamları eks etdirməkdədir. Mehriban xanım vəkilliyi zamanında çox-

saylı humanizm aksiyaları həyata keçirildi, çoxsaylı məhbusların azadlığı buraxılması, ailələrinə qovuşmaları prosesində münbit addımlar atıldı. Eyni zamanda, parlament fəaliyyətinin digər sahələrində də Mehriban Əliyevanın yorulmaz əməyi öz bəhrelərini verdi.

Genişmiqyaslı xeyriyyəçilik fəaliyyəti göstərən, bəşəriyyətin ali ideallarına xidmət edən Mehriban xanım Əliyeva bütün dünyada müasir Azərbaycan qadının obrazını təcəssüm etdirir

Lakin buna qədərki fəaliyyətlərin əsas qismlarından biri Heydər Əliyev Fondunda rəhbərliklə bağlıdır. Ümummülli Lider Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi, təbliğ edilməsi işini qarşısına məqsəd qoyan Fond, eyni zamanda, milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına, qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi, elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və ekologiya və s. sahələrdə maraqlı layihələr həyata keçirir. Həyata keçirilən "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb", "Talassemiyasız həyat", "Diabetdən əziyyət çəkən uşaqlara qayıçı", "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı", "Təhsilə dəstək", internat həyatı başa çatan qızlar üçün yaşayış binasının tikilməsi və digər bu kimi layihələr uşaqların və ümumilikdə ailələrin rifahının yaxşılaşdırılmasına yönəlmışdır.

Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə qadın hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində aparıldığı işlər xüsusilə qeyd olunmalıdır. Məsələn, "XXI əsrde qadınlara qarşı zorakılıq əleyhinə" layihəsi ölkədə böyük eks-səda

doğurmuşdu. Qadın və uşaqların məişət zorakılığından müdafiəsinə yönəlmış "Məişət zorakılığı haqqında Qanun" 2010-cu ildə qəbul olunmuşdu. Həmin Qanunun qəbul olunmasında, Ailə Məcəlləsində qızlar üçün nikah yaşıının 18-ə qaldırılması ilə bağlı dəyişiklik edilməsində Mehriban xanım Əliyeva böyük təşəbbüs göstermişdi. Bunun nəticəsi olaraq, erkən nikahlar və məişət zorakılığı ilə bağlı cinayətlərin sayı azalmaqdadır.

Mehriban Əliyevanın geniş və əhatəli fəaliyyəti beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini ölkəmizə yönəldilməsinə imkan yaradıb

Mehriban xanımın təşkilatçılığı və dəstəyi ilə bağlı ölkədə keçirilən beynəlxalq tədbirlərin çox böyük əhəmiyyəti vardır. Onların sırasında "Mədəniyyətlərarası dialoqda qadınların rolunun genişləndirilməsi", "Gender bərabərliyi: de-yure və de-fakt ola biləcək təmin olunması", Krans-Montana Forumu çərçivəsində "Qadın hüquqları insan hüquqlarıdır, insan hüquqları isə qadınların hüququdu" mövzularda keçirilən konfransları, habelə dünya birliyini tolerantlıq və multikultural dəyərlərə dəvət edən nəhəng tədbirləri göstərmək olar.

Bütün bunların nəticəsi olaraq deyə bildirik ki, Mehriban Əliyevanın geniş və əhatəli fəaliyyəti beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini ölkəmizə yönəldilməsinə imkan yaradıb. O, ölkənin dinamik inkişafına verdiyi mühüm töhfələrə, mədəniyyətimizin dünyada təbliğində əvəzsiz xidmətlərinə, həmcinin, ümumdünya mədəni irsinin qorunub saxlanması işinə hərəkəflə dəstəyinə, sosial edalet və humanizm prinsiplərinə sadıqlılığını göre nəinki Azərbaycan Respublikasının, eləcə də müxtəlif dövlət və beynəlxalq təkilatların mükafat və fəxri adalarla təltif olunmuşdur.

Genişmiqyaslı xeyriyyəçilik fəaliyyəti göstərən, bəşəriyyətin ali ideallarına xidmət edən Mehriban xanım Əliyeva bütün dünyada müasir Azərbaycan qadının obrazını təcəssüm etdirir. O, nəinki ölkə qadınları, eləcə də dünya qadınları üçün örnəkdir və bizlər Azərbaycan xalqının nümayəndələri olaraq bu amildən qürur və fərəh hissi keçiririk!

**Bəhruz QULİYEV,
"SəS" qəzetinin baş redaktoru,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

YAP İdarə Heyəti Siyavuş Novruzovun istefasını təsdiq edib

Yeni Azərbaycan Partiyasının icra katibinin müavini Siyavuş Novruzovun istefası qəbul edilib. YAP-dan SİA-ya verilən məlumatda görə, S.Novruzov istefa ilə bağlı YAP İdarə Heyətine müraciət edib və İdarə Heyəti istəfa müraciətini təsdiq edib. Qeyd edək ki, bir müddət önce Siyavuş Novruzov Yeni Azərbaycan Partiyası icra katibinin müavini vəzifəsindən istefə etmişdir.

Zakir Həsənov Rusyanın Müdafiə naziri Sergey Şoyqu ilə görüşüb

Avgustun 25-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə işgizar səfərdə olan Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri ordu generalı Sergey Şoyqu ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumatda görə, qonaqları salamlayan Azərbaycanın Müdafiə naziri vurğulayıb ki, dövlətlərimizin başçılarının dostluq münasibətləri ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə əlaqələrin dinamik inkişafını müyyənləşdirir.

Bölgədəki hərbi-siyasi vəziyyətdən danışan general-polkovnik Zakir Həsənov bildirib ki, Ermənistanın işgalçılıq siyaseti tekce Azərbaycanda deyil, bütün regionda sülhə, sabitliyə, təhlükəsizliyə əsas tehdiddir. Ermənistən tərefinən Tovuz rayonu istiqamətində törətdiyi son təxribatlara doxunan Zakir Həsənov qeyd edib ki, bu, Azərbaycan ilə MDB ölkələri arasında əlaqələrin sarsıdılmasına yönəldilib.

Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində Rusiya Federasiyasının rolunu qeyd edən Azərbaycanın Müdafiə naziri vurğulayıb ki, bütün beynəlxalq təşkilatlar kimi, Rusiya da ölkəmizin ərazi bütövliyünü tanır, onun müstəqilliyinə və suverenliyinə hörmətlə yanaşır.

Səmimi görüşə görə Azərbaycan tərefinə təşəkkürünü bildiren Rusyanın Müdafiə naziri Ermənistən ilə sərhədde baş vermiş son döyüş toqquşmaları zamanı şəhid olmuş Azərbaycan hərbi qulluqlarının ailə üzvlərinə dərin hüznlə başsağlığı verib.

Ordu generalı Sergey Şoyqu Rusiyadan Ermənistəna təyyarələr vasitəsilə silahlıların daşınması barədə son zamanlar mətbuatda yayılan məlumatlara münasibət bildirərək qeyd edib ki, bu hərbi daşınmalar Ermənistəna silah və hərbi texnikanın, həmçinin digər hərbi emlakın tədarükü üçün deyil, Rusyanın bu ölkədəki 102-ci hərbi bazasında genişmiqyaslı tikinti işlərinin aparılması üçün nəzərdə tutulan inşaat materiallarının çatdırılması və həmin bazada xidmet edən çağırışçıların rotasiyası məqsədilə həyata keçirilib. O, xüsusilə qeyd edib ki, Rusiya bu günədək Azərbaycana qarşı yönələn heç bir addım atmayıb və bundan sonra da atmayacaq.

Tərəflər, həmçinin beynəlxalq və regional təhlükəsizlik məsələləri, hərbi sahədə əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti və əlaqələrin inkişaf perspektivlərini müzakirə edib, hərbi-texniki əməkdaşlıq sahəsində qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Azərbaycanda 133 nəfər koronavirusa yoluxdu, 86 nəfər sağaldı

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 133 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 86 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb. Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərgahdan SİA-ya verilən məlumatda görə, COVID-19 üçün götərülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 2 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 35 559 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müyyən edilib, onlardan 33 190 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 521 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 1 848 nəfərdir.

Misir qəzeti ərəb dünyasının Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlığının perspektivlərindən yazır

Misir "Aldiplomasy" qəzeti-nə Misir və digər ərəb ölkələrinin Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlığının perspektivlərindən bəhs edən geniş məqalə dərc olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, qəzeti baş redaktoru Əşref Əbu Ureyfin müəllifi olduğu "Azərbaycanın perspektivli və strateji iqtisadi kursu Misir və ərəb sərmayeçilərinin celb edir" sərlövhəli məqalədə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə heyata keçirilən uğurlu enerji və kommunikasiya layihələri, xüsusən Əlet Azad İqtisadi Zonasından bəhs edilir.

Müəllif qeyd edir ki, hələ 2018-ci ilde iki ölkə arasında Süveyş Kanalı İqtisadi Zonasına, Misirin və Azərbaycanın investisiya mühitine dair təqdimatlar keçirilib. Qahire strateji əhəmiyyətə malik olan Əlet Azad İqtisadi Zonasına da böyük maraqlı göstərir. Artıq Avropana ilə Asiya arasında nəqliyyat habına çevrilən Azərbaycan iqtisadiyyatı 2004-2019-cu illerde 3,4 dəfə böyüyüb, strateji valyuta ehtiyatları isə 27,6 dəfə artıb. Dünya İqtisadi Forumu və digər beynəlxalq təşkilatlar bu inkişafı öz hesablarında qeyd ediblər.

Məqalədə Azərbaycanla Misir arasında iqtisadi əməkdaşlıqla yanaşı, turizm sahəsində də əlaqələrin möhkəmləndiyi qeyd olunub. Müəllif ötən ilin oktyabrında iki ölkənin Xarici İşlər nazirlerinin bu məsələyə dair apardıqları müzakirələri, 2018-ci ilin noyabrında Bakı ilə Şarm el-Şeyx arasında birbaşa aviareyslərin açılmasını bu sahədə atılan mühüm addımlar kimi vurğulayıb.

Baş redaktor Misir və Azərbaycanın ticarət həcmi 7 milyard dollara çatdırmaq barədə planlarını da xüsusi olaraq qeyd edib. O, həmçinin Səudiyyə Ərəbistanı və Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri şirkətlərinin də Azərbaycanın alternativ və bərpə olunan enerji mənbələri üzrə əməkdaşlığı dair sazişlər imzaladıqlarını diqqətə çatdırıb. Əlavə edib ki, Körfez Əməkdaşlığı Şurası dövlətlərinin, onların şirkətlərinin böyük iqtisadi potensiala malik olan Azərbaycanla əməkdaşlığı bütün tərəflər üçün sərfəlidir.

Baş Prokurorluq və DTX Ermənistən ordusunun diversiya qrupunun komandirinin əsir götürülməsi ilə bağlı birgə məlumat yayıb

Avgustun 23-də saat 06 radələrində cəbhənin Goranboy rayonu istiqamətində Ermənistən silahlı qüvvələrinin diversiya-kəşfiyyat qrupu təxribat törətməyə cəhd göstərib. Cəbhənin bu istiqamətində yerləşən Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərefindən görülən qəti tədbirlər nəticəsində düşmən itki verərək geri çəkilməyə məcbur edilib. Döyüş zamanı erməni diversiya qrupunun komandiri, ilkin dindirməyə görə baş leytenant Qurban Alberyan, əsir götürürlüb.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin AZƏRTAC-a daxil olan birgə məlumatında bildirilib ki, Qurban Alaverdyanın Ermənistən Silahlı Qüvvələrinin apardığı təcavüzkar müharibüllər nəticəsində işğal edilmişədir.

Kəlbəcər rayonu ərazisində qanunsuz olaraq yaradılmış silahlı birleşmələrin tərkibində iştirak edərək Azərbaycan Respublikasının hərbi qulluqçularına, müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara və ya ayrı-ayrı şəxslərə basqın etməsinə, habelə onlara qarşı zorakılıq hərəkətləri etməsinə, insanların həlak olması, onların sağlamlığına zərər vurulması, əhəmiyyətli emlak ziyanının vurulması və ya başqa ictimai təhlükəli nəticələrin baş vermesinə yönələn hərəkətlər törətməsinə, eləcə də, qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini və döyüş sursatı əldə edib saxlaması, daşımı və gəzdirməsinə, habelə Ermənistən Respublikası xüsusi xidmet organlarının tapşırığı ilə 2020-ci il avqustun 23-də ölkəmizin təhlükəsizliyi zərərinə istifadə olunması məqsədilə dövlət sirri edən məlumatları toplamaq və Ermənistən Respublikasına ötürmək məqsədilə casusluq etməklə dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçməsinə əsaslı şübhələr müyyənləşdirilib.

Faktla bağlı Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru tərefindən Cinayət Məccəlesi-nin 100.2-ci (təcavüzkar mühəribəni aparma), 276-ci (casusluq), 279.1-ci (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma), 228.1-ci (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına verme, satma, saxlama, daşma və ya gəzdirmə) və 318.1-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Cinayət işi üzrə ibtidai istintaqın hərtərəfli, tam və obyektiv aparılması üçün Baş Prokurorluq, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Sərhəd Xidmətinin pəşəkar əməkdaşlarından ibarət birgə istintaq-əməliyyat qrupu yaradılıb.

Tərəfdiliməş cinayət hadisəsinin xarakter və mürekkebliyi nəzərə alınmaqla cinayət işi üzrə istintaqın aparılması Baş prokuror tərefindən Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsinə tapşırılır. Hazırda iş üzrə zəruri və intensiv istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Ashraf AboArafe

As Azerbaijan makes promising and strategic steps in advancing economic freedom, "Egypt looks forward to cementing cooperation with Azerbaijan and pumping further Azerbaijani investments into the domains of major national projects,

Yazır, danışır və ilk dəfə göstərir “Ses” qəzeti!

Azərbaycanın müstəqil mətbuatında daha bir yenilik

Azərbaycanın müstəqil mətbuatında özünəməxsus yeri və rolu olan “Ses” qəzeti ölkədə daha bir ilk imza atıb. SIA xəbər verir ki, artıq qəzetin oxucuları bir sira informasiyaları videogörüntü vasitəsi ilə də izləyəcəklər. Belə ki, videoxəbərləri izləmək üçün android sistemi telefonlara və smartfonlara QR Code Reader skine programını yükləmək və kamerasının linkinə daxil etməklə informasiyanın linkinə daxil olmaq lazımdır. Qeyd edək ki, iPhone (Ayfon) tipli telefonlara həmin programı yükləməyə ehtiyac yoxdur. Belə ki, bu model smartfonların kameralarını QR Code-ye yaxınlaşdırmaq kifayət edir.

Yeniliklə bağlı “Ses” Media Grupunun rəhbəri, qəzeti baş redaktoru Bəhruz Quliyev bildirib ki, müasir texnologiyalar dövründə bütün sahələrdə olduğu kimi, qəzetçilik sahəsində də yeniliklər, kreativliklər ehtiyac duyulur. “Məhəb” bu baxımdan, qərara gəldik ki, ideyanı ilk olaraq biz - “Ses” qəzeti olaraq reallaşdırıq və çox sevindirici haldır ki, bu yeniliyi biz həyata keçirdik”, deyən Bəhruz Quliyev bunu bütövlükde ölkə mətbuatının uğuru kimi qiymətləndirib: “Hesab edirəm ki, bu, yalnız “Ses” qəzetiin uğuru deyil, həm də bütövlükde mətbuatımızın uğurudur. Bu münasibətlə həmkarları təbrik edir və növbəti yeniliklərə imza atmalarını arzulayıram”.

Baş redaktor əlavə edib ki, “Ses” qəzetiin balansında “Ses” İnformasiya Agentliyi və “Ses” Internet Televiziyası da fəaliyyət göstərir və internet TV-nin də ilk olaraq bu media qurumunda fəaliyyətə başlaması vaxtıla ilklerdən olub. “Bu baxımdan da sevindiricidir ki, növbəti kreativliyə və yeniliyə biz imza atmışq”, Bəhruz Quliyev sonda vurğulayıb.

Rövşən RƏSULOV

Deputat: “Azərbaycan dövləti sahibkarlığın dəstəklənməsi siyasetini davam etdirir”

Azərbaycan dövləti mütəmadi olaraq sahibkarlara dəstək nümayiş etdirir. Xüsusi pandemiya dövründə sahibkarlara dəstəyin artırılması, həm iqtisadi paket, həm dolayı təşviq tədbirləri ilə sahibkarların dəstəklənməsi ondan xəbər verir ki, ən həssas dönenlərdə belə Azərbaycan dövləti sahibkarının yanındadır və sahibkarlığın dəstəklənməsi siyasetini davam etdirir.

AZERTAC xəber verir ki, bu barədə Milli Məclisin deputati Vüqar Bayramov deyib.

O bildirib ki, sahibkarların da dövlət dəstəyinə uyğun olaraq mecburi öhdəlikləri vaxtında yerine yetirməsi vacibdir. Pandemiya da göstərdi ki, bu gün qeyri-resmi məşğulların sayı kifayət qədər coxdur. Çoxlu sayda vətəndaşlarımız var ki, sahibkarlıq subyektləri onlarla əmək müqaviləsi bağlamır. Çox təessüf ki, qeyri-leqlər və ya gizli iqtisadiyyatda çalışaraq vergidən yayanın sahibkarlar var. Onlar bərəfdən vergidən yayanırlar, digər tərəfdən isə haqsız rəqabet yaradırlar. Bu da təbii ki, iqtisadi inkişafə mane olan amillərdən hesab olunur. O baxımdan sahibkarların dövlət qarşısında fiskal və mecburi öhdəlikləri zamanında yerine yetirməsi vacibdir. Digər tərəfdən pandemiya sahibkarların korporativ sosial məsuliyyətinin gücləndirilməsi məsələsini də gündəmə getirir. “Prezidentin öten müşavirələrde qeyd etdiyi kimi, sahibkarlıq subyektlərinə korporativ idareetmə formalşmalıdır. Bu, şəffaflığın artırılması, səmərəliliyin yüksəlməsi və gizli iqtisadiyyatın leqləşdiriləcək, baxımından çox vacibdir. Digər tərəfdən isə sahibkarların korporativ məsuliyyəti artmalıdır. Avropa ölkələrinin təcrübəsi göstərir ki, pandemiya daxil olmaqla, həssas dönenlərdə vətəndaşlara dövlətə yanaşı, sahibkarlar dəstək nümayiş etdirir. Korporativ sosial məsuliyyət sahibkarların vətəndaşları dəstəkləməsi və fərqli sosial humanitar layihələrin reallaşması baxımından çox vacibdir. Dövlətin artan dəstəyi fonunda sahibkarların da korporativ məsuliyyətinin formalşılması, ən əsası korporativ idarəetməni tətbiq etməsinə ehtiyac var ki, daha şəffaf sahibkarlıq subyektləri formalşasın, digər tərəfdən isə sahibkar dövlətə yanaşı pandemiya dönəmi daxil olmaqla, həssas dönenlərdə vətəndaşlara bir-başa yardım, dəstək nümayiş etdirsinlər”, - deyə deputat qeyd edib.

Tacikistan portalında Naxçıvan haqqında məqalə yerləşdirilib

Tacikistanın faraj.tj portalında Naxçıvan haqqında tacik dilində məqalə yerləşdirilib. AZERTAC xəber verir ki, məqalədə Naxçıvanın lanıri ki, bu diyar əsrlərdə bəri Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir. Bir kimi tanınır, sənətkarlıq ənənələri ilə məşhur olub. Məqalədə qədim dövrlərdən bu günək Naxçıvanın dövlət quruluşu minə və mədəniyyətinə tanınmış şəxsiyyətlər bəşər edən diyar kimi də ad Naxçıvanı, yazıçı və dramaturq Hüseyin Cavid, yəzici, ictimai xadim Cəlil Məmmədquluzadə, tanınmış hərb xadimi Cəmşid Naxçıvanşəki, dünya şöhrətli dövlət xadimi Heydər Əliyev və başqaları bu sıradadır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisi, əhalisi haqqında da söhbət açıldıq məqalədə bildirilir ki, respublikada 450 min adam yaşayır.

Materialda, həmçinin Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində dənisi, Naxçıvanın 30 ildir ki, Ermənistən tərəfdən blokadaya alındığı diqqətə çatdırılır. Yazıda “Naxçıvan” toponimi də izah edilib.

“Ötən ildən bəri Azərbaycanda 1 milyon 800 min ağac əkilib”

Meşə pozuntuları ilə əlaqədar çoxlu şikayətlər var. Etiraf etmək lazımdır ki, bir çox hallarda meşələrin qırılmasında iştirak edənlər gözətçilərlə elbir olurlar və ya bu proses gözətçilərin sərisətsizliyi ucbatından baş verir. Ele həmin səbəblər görə ötən il və bu ilin altı ayı ərzində 647 meşə gözətçisi işdən çıxarılib və yenilər ilə əvəz edilib.

AZERTAC xəber verir ki, bu barədə Ekoloji və Təbii Sərvətlər nazirliyi Dövlət Ekoloji Tehlükəsizlik Xidmetinin reisi Hikmət Əlizadə nazirliyin “facebook” səhifəsində istifadəçilərin suallarına cavab verərək deyib.

Onun verdiyi məlumatə görə, Təhsil Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidmetinin və ucqar regionlarda yaşayan əhalinin təchizatı üçün il ərzində ölkəmizdə 64 min kubmetr odun tədarüküne ehtiyac var: “Onu da deyim ki, Azərbaycan bu sahədə irəliyə doğru çox böyük addım atıb. Ölkəmizin erazisində 96 faiz qazlaşdırma aparılıb və bu, çox yüksək bir göstəricidir. Qaz yanacağı olmayan ucqar ərazilər üçün odun tədarükü vacibdir. Bu prosesdə həm odun, həm də içlik materialları əldə edilərək maya dəyəri nəzərə alınmaqla bir sıra müəssisələrə satışı hayata keçirilir. Əksər hallarda meşə materialından qismən yesiklərin düzəldilməsi üçün istifadə edilir.

Keçən il və bu ilin yeddi ayında qeyri-meşə fondunun torpaqlarında 356 min, meşə fondun torpaqlarında keçən il 524 min, bu il 261 min ağac əkilib. Bu, 1 milyon 800 min ağac deməkdir. Hansısa ərazilərdə çox nadir hallarda meşə qırılması və odun tədarükü zamanı əldə edilən içlik materiallarının sexlərə verilməsində qanunsuz hallara qarşı ciddi mübarizə aparılır”.

Rauf Əliyev: “Hər kəs qanun qarşısında bərabərdir”

Artıq bir neçə aydır ki, COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizə tədbirləri məqsədi ilə respublikamızda karantin rejimi tətbiq olunub və bu rejim hələ davam edir. Bu rejimin tətbiq edilməsində əsas məqsəd Azərbaycan vətəndaşının sağlığının qorunmasıdır. SIA-nın verdiyi məlumatə görə, bu fikirləri Milli Məclisin deputati Rauf Əliyev deyib.

R.Əliyev bildirib ki, koronavirus pandemiyasına qarşı aparılan, digər ölkələrə nümunə göstərilən kompleks tədbirlər öz müsbət nəticələrini verir. Ancaq şox təəsüflər olsun ki, son vaxtlar bəzi insanlarda arxayincılıq hissi yaranmış və məsuliyyətsizlik edərək karantin rejimi pozaraq müxtəlif qanuna zidd hərəkətlərə yol verirlər, o cümlədən toy məclisi təşkil edirlər. Bunu ancaq qanun pozğunusu kimi qiymətləndirmək olar.

Deputat qeyd edib ki, koronavirus pandemiyası elan edildikdən sonra Nazirlər Kabinetinin yanında yaradılmış Operativ Qərargahın qəbul etdiyi qaydalara görə karantin rejimində toy məclislərinin təşkili qadağandır: “Bu qadağalara vəzifəsindən asılı olmayaraq hamı riayət etməlidir. Hər bir vətəndaş, tutduğu vəzifələrdən, cəmiyyətdəki mövqeyindən asılı olmayaraq karantin qaydalarına ciddi əməl etməlidirlər. Hər bir şəxs karantin tədbirlərinin pozulmasına görə hüquqi məsuliyyət daşımalıdır. Azərbaycan hüquqi dövlətdir, hamı qanun qarşısında bərabərdir. Hər kəs öz eməlinə görə məsuliyyət daşıyır. Katantin dövründə qaydaların pozulması hallarını həm bir vətəndaş kimi, həm də Milli Məclisin deputati kimi qınamıram və koronavirus pandemiyası dövründə vətəndaşlarımızı karantin rejiminin tələblərinə riayət etməyə çağırıram”.

Pelosi: “Tramp ABŞ-in daxili düşmənidir”

ABŞ Nümayəndələr Palatasının rehbəri Nensi Pelosi ABŞ prezidenti Donald Tramp və Respublika partiyasının nümayəndələrini ölkəni “daxili düşmənləri” adlandırib. Bu barədə “Fox News” yazarı: “Konstitusiyani xarici və daxili bütün düşmənlərdən qorumaq üçün and içirik. Təəssüf ki, səsverme sistemimizin və Konstitusiyamızın daxili düşmənləri Pensilvaniya prospekti 1600 ünvanında (Ağ Evin ünvanı - red.) və Konqresindəki müttəfiqləri ilə birlikdədir”, - N.Pelosi deyib. Qeyd edək ki, ABŞ-in 59-cu prezident seçkisi noyabrın 3-nə təyin edilib. Keçmiş vitse-prezident Co Bayden seçkilərdə demokratları təmsil edəcək, hazırlı dövlət başçısı Donald Tramp isə respublikaçılarından çıxış edəcək.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın fealiyyətinin əsasında dövlətçilik, dövlətə xidmət kimi prinsiplər əsas yer tutduğundan hər zaman Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına töhfə verməyə səy göstərmiş, bunu gördüyü işlərlə təsdiq ləmişdir. Məhz onun bu xidmətləri 2017-ci ilin fevralında dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Sərvəncəmi ilə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti təyin edilməsini şərtləndirdi. “Mən işimi sosial məsələlərin, əhalinin aza təminatlı hissəsinin problemlərinin həlli üzərində qurmaq niyyətindəyəm. Mərhəmətsizlik və laqeydlik qorxulu anlayışlardır. İstər ictimai xadim, istərsə də dövlət məmuru üçün humanizmi qorumaq vacibdir” söyləyən Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ötən üç ildən artıq dövrə görəndiyü işlərin miqyasının nə qədər böyük olduğu göz önündədir”. Bu fikirləri Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə SİA-ya açıqlamasında bildirib.

rində böyük ruh yüksəkliyi yaratmışdır. Seçici etimadını qazanmaq böyük xoşbəxtlikdir. "İnsan amilinə yüksək dəyerin verildiyi ölkəmizdə Amnistiya aktlarının qəbulunda Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüskarı kimi çıxış etməsi ictimaiyyətə tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanan addımlar sırasındandır. Təbii ki, bu, onun humanistliyindən, mərhəmetindən irəli gelir. Mehriban xanım bildirir ki, mərhəmet təkcə çətinliyə düşən insanlara yardım

**Dünyaya gelişin
mübarek olsun!...**

Qüdrətli ölkənin qızı Mehriban
Cəsarət, məğrurluq gəlib Uludan
Hüsnüne gözəllik verib Yaradan
Dünyaya gəlişin mübarək olsun!...
Qəlbində arzular sənə yar olsun!..
Üç övlad anası dəyərli xanım
Leyla, Arzu, Heydərdir xanəmanın
Onlarla xoş ötsün şənin hər anın
Dünyaya gəlişin mübarək olsun!...
Gülüstanlı bağın növbəhər olsun!...
Xalq öz həbibini sevir ürəkdən
Qəlblərdə arzular doğur istəkdən
Uğurlar yaranır min bir diləkdən
Dünyaya gəlişin mübarək olsun!...
Arzular, istəklər sənə yar olsun!...
Fəxr edirik İlhamla, Mehribanla
Qoşa addimlayır onlar inamlı
Dünya ayaqlaşır bu gün zamanla
Dünyaya gəlişin mübarək olsun!...
Allahın dayağı Sizə yar olsun!...
Azərbaycan şöle saçır dünyaya
Sorağımız çatıb ulduza, aya
Zəvvərlar heyrandı gözəl Bakıya
Dünyaya gəlişin mübarək olsun!...
Qonaqpərvər yurdum
bəxtiyar olsun!...

*Ofelya Mürsəl qızı Mürsəlova,
ADPU-nun keçmiş müəllimi*

əlini uzatmaq deyil. Mərhəmət bəzən çətin və məsuliyyətli qərar qəbul etməyi tələb edir. Bir dəfə səhv etmiş insanların bacarıqlanmaq hüququ var. Bu gür biz yenidən cəmiyyətdə öz yerlərini tutmaları, ləyiqli həyatı yaşamları üçün onlara şans verməliyik".

"Bunlar Mehriban xanım Əliyevanın xidmətlərinin çox az bir hissəsidir" söyləyən V.Rəhimzadə vurğulayıb ki, Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin əsasını təşkil edən prinsiplərin dəyişməzliyi onun uğurlarının müsəyasetçisi-dir: "Ən böyük mükafat xalqın sevgisidir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev Mehriban xanım Əliyevani Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentini təqdim edərkən bildirmişdir: "Ba-bu, çoxşaxəli fealiyyət və eyni zamanda, uğurlu fealiyyət mənim təqərəri qəbul etməyimdə əsas rol oynamışdır. Eyni zamanda, qeyd etməliyəm ki, Mehriban Əliyeva çox peşəkar, biliqli, təcrübəli, prinsipiəl, çox xeyirxah bir insandır. Təsadüf deyil ki, Azərbaycan xalqı ona böyük rəğbet və sevgi ilə yanaşır. Çünki Prezidentinin bu etimadını yüksək dəyərləndirən Mehriban xanım Əliyeva "Ölkəmizin və xalqımızın maraqlarını hər şeydən üstün tutacağam, Azərbaycana layiqincə xidmət etməyə çalışacağam" vədiyə verməklə, istər bu günədək Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, istərsə də son üç ildən artıq dövrədə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti kimi bütün fəaliyyətini mehz bu prinsiplər üzərində qurub".

V.Rəhimzadə koronavirus infeksiyası ilə mübarəzinin hazırlanması dövrün əsas problemi olduğunu öne çəkərək bildirib ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehdiyən xanım Əliyeva dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevlə birlikte COVID-19-la aparılan ciddi mübahisə zədən uğurla çıxmış üçün səydlər göstərir: "Onun koronavirus infeksiyası ilə bağlı xalqımıza dəfələr ünvanlaşdırılmış müraciətlərdə bu inadın öz əksini tapır ki, xalqımızın en gələcək xüsusiyyətləri-ruh yüksəkliyi və mərdlik, mərhəmət və şəfqət, inad və məhəbbət sayəsində biz birlikdə bu ciddi çağırışın öhdəsində gələcəyik. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin "Xalqımızın həmrəy olmaq, insansevərlik nümayiş etdirmək, diqqət və qayğı göstərmə bacarığı hər birimizdə ancaq qurum həsiyyəti yaşıdır" kimi fikirləri bir dəfə hər bir Azərbaycan vətəndaşının şəfqət, mərhəmət, humanizm, sevgi, xavət, xoş əməllər etmək, kömək etmək və təşviq etmək istəyi var." V.Rəhimzadə qızılışlı şəkildə əlavə etdi: "Birinci vitse-prezidentin əmək, diqqət və qayğı göstərmə bacarığı hər birimizdə ancaq qurum həsiyyəti yaşıdır" kimi fikirləri bir dəfə hər bir Azərbaycan vətəndaşının şəfqət, mərhəmət, humanizm, sevgi, xavət, xoş əməllər etmək, kömək etmək və təşviq etmək istəyi var.

Vüqar Rəhimzadə diqqəti tərriximizə müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu kimi daxil olmuş ulu önder Heydər Əliyevin xatirəsinə xalqımızın ehtiramını ifade etmək arzusundan, onun zəngin mənəvi ırsını eks etdirmək, azərbaycançılıq fəlsəfəsinin ölkəmiz üçün əhəmiyyətini vurğulamaq, milli dövlətçilik ideyalarını yeni nəsillərə aşılamaq zərurətindən irəli gələrək yaradılmış Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətinə yönəldərək bildirmişdir ki, 2004-cü ildən fəaliyyətə başlayan Heydər Əliyev Fondu təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman, elm və texnologiya, ekolojiya, sosial və digər sahələrdə müxtəlif layihələr həyata keçirərək yeni cəmiyyət quruculuğunda feal iştirak edir, ölkənin səsial-iqtisadi inkişafına öz töhfəsini verir. Fondun bir çox ölkələrdə nümayəndəlikləri fəaliyyət göstərir, qurum coxsayılı layihələri ilə artıq təkcə Azərbaycanda deyil, onun hüdudlarından kənarda da diqqətdədir: "Azərbaycan həqiqətlərinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyətinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində Fondun görüyü işlər ölçüyəgəlməz dərəcədə böyükdür. XX əsrin ən dehşətli faciəsi olan Xocalı hadisəsinin soyqırımı kimi tanıdılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər öz müsbət nəticəsini göstərir. Dünyanın eksər ölkələrində Fondun dəstəyi ilə Xocalı soyqırımının hər ildöñümündə böyük tədbirlər keçirilir, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində erməni yalanlarını, Azərbaycan həqiqətlərini, Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdə törətdiyi vəhşilikləri, təkə Azərbaycana deyil, bütünlükde insanlığa məxsus olan dini, tarixi və mədəni abidələrin dağıdılmasını özündə eks etdiren çoxlu sayda kitablar neşr etdirilir, dünya ictimaiyyətinə çatdırılır. Ölkə daxilində və dünya arenasında həyata keçirdiyi layihələrin əhəmiyyətini nəzərə alan ölkə Prezidenti İlham Əliyev Mehriban xanım Əliyevanı Vətənimizin ən ali mükafatı - "Heydər Əliyev mükafatı" ilə təltif edərkən bildirmişdir ki, Fondun bütün təşəbbüsleri milli ruha əsaslanır: "Modernləşmə, müasirləşmə, dünya birliyinə integrasiya, Azərbaycanın milli maraqlarının müdafiə edilməsi, Azərbaycanın olduğu kimi dünyaya təqdim edilməsi- bütün bu şərəfli funksiyalar bu Fondun üzərinə düşür".

V.Rəhimzadə bildirib ki, Azərbaycan şəfahi xalq ədəbiyyatının və musiqi ırsinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi sahəsindəki yorulmaz fəaliyyətinə görə UNESCO-nun xoşmeramlı səfiri adına layiq görünlən Mehriban xanım Əliyeva eyni zamanda, müsəlman dünyasını özündə birləşdirən İslam Konfransı Təşkilatının ən böyük qurumu

ANSWER The answer is 1000. The first two digits of the product are 10.

olan İSESCO-nun xoşməramlı səfiridir: "Onun səyləri nəticəsində Azərbaycanın maddi və qeyri-maddi mədəni irs nümuneləri UNESCO-nun müvafiq siyahılarda yer almışdır. Muğam sənətinin, aşiq sənətinin, Novruz bayramının, İçərişəhərin, tar ifaçılığı sənətinin UNESCO-nun nadir, şah əsərləri sırasına daxil edilməsi Azərbaycanla bu təşkilat arasında əməkdaşlığın davamlılığına xidmet edən töhfələrdir. Bir əsas məqamı da qeyd edək ki, 26 avqust tarixinin Beynəlxalq Azərbaycan Müğami Günü və İpek Yolu üstündə yerləşən ölkələrin musiqisi günü kimi qeyd olunması da rəmzi mənə daşıyır. Bu tarix Mehriban xanım Əliyevanın doğum günüdür. Ötən il Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi tədbirlər sırasında özəlliyi ilə diqqət çəkən UNESCO-nun Ümudünya irs Komitesinin 43-cü sessiyasının ölkəmizde keçirilməsində də Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin rolü, payı danılmazdır. Mehriban xanım Əliyevanın istər UNESCO ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişafındakı xidmətləri, istərsə də millimənəvi dəyərlərimizin, mədəniyyətimizin, tariximizin qorunması və inkişafı yönümündə atdığı addımlar Azərbaycanın belə bir mühüm tədbirə ev sahibliyi etməsinə öz töhfəsini vermişdir. Mehriban xanım Əliyevanın İSESCO-nun xoşməramlı səfiri kimi müsəlman dünyasının birliliyi, həmrəyliyi istiqamətində atdığı addımlar təqdirəlayıqdır. O, həmçinin müxəttif mədəniyyətlərin, dinişlərin qovuşağında yerləşən, tolerant, multikultural dəyərlərin inkişafına böyük töhfələr verən Azərbaycanın bu mövqeyinin daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində də davamlı addımları ilə diqqət çəkir. Mehriban xanım Əliyevanın yüksək təşkilatlılığı ilə "Eurovision" mahnı yarışmasının, eyni zamanda, ilk Avropa Oyunlarının, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının yüksək səviyyədə keçirilməsi Azərbaycanın malik olduğu imkanların dünyaya təqdimatında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Məqsəd ötən hər günü tarixinə uğur səhifəsi kimi yazan Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə yeri və rolunu möhkəmləndirmək, həqiqətlərimizi dünya ictimaiyyətinə olduraq kimi cətdurmadı".

“Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətini təbii ki, bir yazı ətrafında tam əhatə etmək qeyri-mümkündür” söyləyən V.Rəhimzadə bildirib ki, onun hər addımlının əsasında xeyirxahlıq, humanizm, səmimiyyət, vətəndaşlıq təəssüb-keşiliyinin yüksək səviyyədə qorunması dayanır. Mehriban xanım Əli-

Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti təkcə Azərbaycan qadınları üçün deyil, beynəlxalq qadın hərəkatı, dünya qadınları üçün də örnəkdir

YAP İdarə Heyatının üzvü, Azərbaycan Respublikasının Aila, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradovanın yap.org.az-a müsahibəsi

Azərbaycan tarixinin bütün dövrləri qəhrəmanlıq və uğur, mərdlik və cəsarətlə zəngindir. Vətənərvər oğullarla yanaşı bu ağır yükü daşımış bacaran qadınlarımız da var. Müsahibəmizin mövzusu da elə bu barədə olacaq.

- Bahar xanım, Azərbaycan qadını cəmiyyətdə, ölkənin ictimai-siyasi hayatında, dövlət idarəciliyində aktiv təmsil olunur. Bu baxımdan Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti bir nümunədir. Bu fəaliyyət fonunda dövlət qadın siyasetinin xüsusiyyətlərini necə xarakterizə edirdiniz?

- Hər şeydən əvvəl biz baxma-liyiq ki, kim haqqında danışırıq. İlk növbədə, bizim səhəbətimizin mövzusu Azərbaycan qadınıdır. Onun tarixən keçdiyi yoldur, bu tarixin ən müxtəlif inkişaf mərhələlərində üzləşdiyi çətinliklərdir, qazandığı nailiyyətlərdir, göstərdiyi mərdlik, dəyanet və fədakarlıqdır. Əlbəttə ki, Azərbaycan qadını söylədikdə ilk növbədə Şərq də-yərləri və əxlaqi ilə yanaşı, Qərbin müasir yeniliklərini özündə birləşdirən, müasir qadın obrazı göz önüne gelir. Bu qadının həyatı çox keşməkeşli olub. O bu coğrafi məkanda yaşayan toplumun, etnik qrupların, ən müxtəlif mədəniyyətləri, dəyərləri esasında formalaşmış, öz xalqına, vətənine bağlı Azərbaycan qadını olaraq her zaman kişilərlə ciyin-ciyine fəaliyyət göstərmişdir. Öz dövlət-ne malik olmanın arzusunu qəlbində daşıyb, əməllərində sübut edib, bunun üçün qəhrəmanlıqlar göstərməyə qadir olan övladlar yetişdirib, nəsil böyüdüb.

Tarixi nailiyyətlərimiz içərisində əlbəttə ki, birinci yerde Azərbaycanın müstəqilliyi dayanır. Onun ələ olunmasında Azərbaycan qadınının özünməxsus xidməti və rolü vardır. Əlbəttə ki keçdiyimiz yol təkamülə əsaslanıb. Biz tarixin ən müxtəlif mərhələlərində qarşımıza çıxan şansları, imkanları dəyərləndirək ailəmiz, cəmiyyətimiz, həm də dövlətimiz üçün faydalı olmağa çalışmışdır. Hər dövr üçün də özünməxsus ərnəklərimiz olmuşdur. Bunun üzərində çıxış edərək vurğulamaq lazımdır ki, bugünkü müasir Azərbaycan cəmiyyətinin ələ etdiyi nailiyyətlər məhz bu tarixi ərnəklərə və təcrübəyə söyklər. Ən böyük nailiyyətimiz də Şərqdə, müsəlman aləmində ilk demokratik cümhuriyyətin qurulmasıdır.

Növbəti bir tarixi şans kimi ötən əsrin sonlarında müstəqilliyin yenidən bərpası illəridir. Bu dövr birmənalı şəkildə Azərbaycan qadınlarının bərabərhüquqlu-

ıştraklı ilə seciyyələnir. Biz bu prosesdə həyatımızın bütün sahələrində uğur qazanmış qadınlarımızın çox böyük töhfəsini görmüşük və bu proses indi də davam etməkdədir. İndi artıq müstəqil dövlətin möhkəmləndirilməsi, inkişafı, onun rifah dövlətine çevrilməsi Azərbaycan qadını başda olmaqla bütün vətəndaşlarına həm berabər hüquqlar, həm bərabər imkanlar, həm də bərabər nəticələr ələ etməyə şərait yaradan bir səviyyədədir. Bu nailiyyətimizdə altında Azərbaycan qadınının imzası var. Örnək qadınlar hər zaman olduğu kimi müasir dövrədə yetişməkdədir və indiki örnəklərimiz zənginliyi, müasir dövrün tələblərinə uyğunluğu, eyni zamanda dövrün çağırışlarına cavab vermək iqtidarına malik olması ilə fərqlənir. Əlbəttə bu xüsusda Mehriban xanım Əliyevanın özünməxsus yeri və rolü haqqında fəxlə danişmaq olar.

- Azərbaycanda gender məsələləri hər zaman diqqət mərkəzindədir. Gender məsələləri ilə bağlı ölkədə vəziyyət necədir? Bu sahədə Heydər Əliyev Fonduñun həyata keçirdiyi layihələri necə dəyərləndirirsınız?

- Azərbaycan qadınının həm milli həm də beynəlxalq qanun-vüeicilikdə nəzərdə tutulmuş hüquqlarını yerinə yetirmək üçün bütün imkanlar var. Demokratik cəmiyyət quruculuğuna üstünlük verən və daim insan hüquqlarının qorunmasını əsas prioritet istiqamət kimi nəzərdə tutan Azərbaycan Respublikası və onun hazırlı rəhbərliyi bu sənədlərdən irəli gələn öhdəliklərinə tam sadıqlik nümayiş etdirir. Fundamental insan hüquqları içərisində gender məsələləri, ailədə, cəmiyyətdə və dövlət həyatında, iqtisadi və siyasi sferada, bir sözə həyatın bütün sahələrində qadın və kişilərin bərabər təmsilçiliyi və iştirakçılığının təmin olunmasına üçün bütün adımlar atılmışdır.

Bu siyaset Azərbaycanda qadınlarla möhkəmləndirilmiş, xüsusi dövlət proqramlarında vəzifələri müəyyənleşdirilmiş bir istiqamət

mət kimi yerini tutur və artıq bize hərtərəfli iştirak üçün imkan yaratır nəticələri vardır.

Xüsusilə vurğulamaq istəyirəm ki, gender bərabərliyi haqqında qanunun qəbul edildiyi vaxtdan həm onun təkmilləşdirilməsi, həm də yerinə yetirilməsini təmin edəcək icra mexanizmlərinin, institutional mexanizmlərin yaranması ilə bağlı ciddi addımlar atılmışdır.

Hazırda AQUPDK müvafiq Dövlət proqramları, Prezident Fərman və Sərəncamları, bu sahədə Azərbaycan Respublikasının siyasetini və digər səlahiyyətli dövlət qurumlarının fəaliyyətini koordinasiya etməkdədir. Qanunvericiliyin nəzərdə tutuduğu qadın-kisi bərabərliyinin təmin olunması mexanizmlərinin təkmilləşməsi, dövlət proqramlarının qəbul edilməsi sahəsində təkliflərlə çıxış edir və inkişafımızın ahənginə uyğun öz üzərinə düşən vəzifəni yerinə yetirməye çalışır.

Gender bərabərliyi (qadın-kisi) həyatımızın bütün sahələrində təmin olunmaqdadır. Bunun üçün dövlət orqanlarında gender bərabərliyinin qorunmasına məsul şəxslərin müəyyən olunmasından tətbiq bütönlüy və seqəkili orqanlarda, qərar qəbul etmə səviyyələrində, xüsusilə iqtisadi sferada qadınların kişilərlə bərabər təmsilçiliyi və iştirakçılığının təmin olunmasına xüsusi diqqət yetirilir.

Əlbəttə ki, biz daha çoxunu arzu edə və bundan daha yaxşısına nail ola bilərik. Bunun üçün həm dövlətimizin iradəsi var, həm də qadınlarımız bu prosesə çox fəal şəkildə qoşulublar. QHT-lər, metbuat orqanları və müvafiq hüquq müdafiə təşkilatları bu istiqamətə yeni təkliflərlə çıxış edirlər. Bütün parlamentimiz, müvafiq dövlət orqanları lazımı dəyişikliklərə hər zaman açıqlıqlar. Biz ele bu il Milli Məclisin payız sessiyasında ilk dəfə olaraq Azərbaycanda gender bərabərliyinin təmin olunmasının vəziyyətinə dair, hesabatla çıxış edəcəyik.

İndi bu hesabata çox ciddi hazırlanır. Nailiyyətlərimiz çoxdur, amma müəyyən problemlərimiz də var. Biz bu problemləri səsləndirmək həm cəmiyyətin diqqətini buna yönəldəcəyik, həm də müəyyən qanunverici təşəbbüslerimiz olacaq.

Bax ele buradaca dəyərli Mehriban xanımın son on illiklər ərzində özünü rəhbərliyi ilə ailə, qadın və uşaq məsələləri sahəsində dövlət orqanları, parlamentimiz və vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyətine dair bir sıra problemlərin həlli-nə yönəlmış təşəbbüslerini qeyd etmək, Heydər Əliyev Fonduñun xətti ilə gerçekləşdirilən milli - mənevi və ailə dəyərlərimizin qorunmasına, eyni nəslin vətənpərvər

ruhda formallaşmasına, Qarabağ həqiqətlərinin və multikultural ya-şam tərzimizin dünya ölkələri və xalqları arasında təbliğinə yönəlmış layihələrini xüsusi vurğulamaq istərdim. Bu layihələrin məqsədi, hədəfləri həm də gender

əsaslı yanaşmaların möhkəmlə-

məsinə, onun nəticələrindən bərabər faydalananmağa və onların reallaşdırılması prosesinin özündə kişi və qadın bərabərliyinin təmin olunmasına xüsusi diqqət yetirilməkdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, son illərdə Fondun reallaşdırıldı-ğı fəaliyyətlər çərçivəsində yüzlər-le bacarıqlı gənc oğlan və qızlar müasir standartlara uyğun kadrlar kimi formallaşmaqdadır.

- Az əvvəl biz Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətini, nümunə olma-sını qeyd etdik. Həmin məsa-ləyə qayıdıram. İnsanın for-malaşmasında ailənin rolü böyük əhəmiyyət kəsb edir. Mehriban xanım həm də qayğılaşan adıdır və bu missi-yantı hər kəs bir fərd kimi hiss edir.

- Mehriban xanımın fəaliyyəti o qədər çoxşaxəlidir ki, həyatımızın hansı sahəsine diqqət yetirək, biz orada burada onun desti-xettini, fealiyyətinin nəticələrini və onun bize qazandırdığı yeniliklər görə bilərik. Bu, tekə Azərbaycan qadınları üçün deyil, sizi emin edirəm ki, bütün beynəlxalq qadın hərəkatı üçün, özünü ictimai-siyasi sahədə sinamaq, uğur qazanmaq, töhfə vermək istəyən bütün qadınlar üçün örnəkdir. Nəzərə almalyıq ki, Mehriban xanımın fealiyyəti Azərbaycanın hü-dudlarını çıxdan aşır və o beynəlxalq miqyasda diqqəti daha çox çekir. Bilirsiniz ki, Mehriban xanım YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiridir. Heydər Əliyev Fonduñun rəhbəri kimi bütün dünyada həyata keçirdiyi layihələr seçilir. Həm də bu layihələr dünyaya bir çağırış edir, diqqətləri hamını narahat edən, xüsusən beynəlxalq xarakter almış problemlərə yönəldir. O, qadınlara, ictimai - siyasi, proqramlara qatılan xanımlara, eyni zamanda analara nümunədir.

Bu isə öz nəticəsini son dövrələr Azərbaycan qadınlarının həyatın bütün sahələrində ələ etdiyinə təsdiq edir. Odur ki, Mehriban xanımın milli-mənəvi, o cümlədən, ailə dəyərlərini hər şeydən üstün tutan müasir xanım obrazı kimi şəxsi nümunəsi çox vacibdir.

Onun təbərincə desək, qadının ilk missiyası onun bir ana kimi üzərinə düşən vəzifələridir. Bu-nun öhdəsindən layiqincə gələn xanım mütləq şəkildə cəmiyyətə və dövlət həyatına da öz töhfəsinə verə bilər.

Mehriban xanım nəinki öz ailəsinin timsalında, eləcə də bütövlükdə milli-mənəvi keyfiyyətlərimiz sırasında özünəməxsus yer tutan ailə dəyərlərimiz, möhəkəmliyi ilə fərqlənən ailə institutumuzun qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi və bu dəyərlərin həyata keçirilən siyasi konsepsiyalarda eksini tapması, sarsılmaz ideoloji bir sütun rolunu oynamasına da ciddi töhfələr vermekdədir.

O, böyüdüyü övladları, onların dövlətə, xalqa, milli-mənəvi dəyərlərimizə bağlılığı baxımından da çox gözəl bir nümunə sərgiləyir.

Deməli həm ailə üçün faydalı, həm də inkişafımızın vacib bir halqası olaraq ailənin imkanlarını dövlətə və ictimai həyata ineqra-siya etməyin mümkün örnəyini göstərir.

Bir çox hallarda bizim ictimai fəal olmaq istəyən xanımlarımız haradən və neden başlayacağını, fəaliyyətini nece quracağını, ümumi təreqqi prosesinə nece töhfə verəcəyini müəyyən etməyə xeyli vaxt sərf etməli olurlar. Və yaxud da hansısa stereotipləri qırımlı, hansısa çətinlikləri aşmalı olurlar.

Bu hallarda qadın zərifliyini qorumaq və elə bu zərifliyin gücündən istifadə edərək dövlətinə, xalqına yararlı, həm də örnək olmaq mümkündür. Məhz onun timsalında ciddi və vacib məsələlərlə də məşğul olarkən özünəməxsus zəriflik və eyni dərəcədə müdrikkiliyin paralel nümayişini görürük.

O, bu incə məqamları qadın fəhmi ilə duymağı, cəmiyyət həyatına faydalı olmağın heç də güclü tərəfə mənasız mübarizə aparmaq olmadığını, eksinə özünəməxsus qabiliyyət və bacarıqla məsuliyyəti bölüşmək iqtidarında olduğunu hər kəsə əməli nəticələrlə səbüt edir.

Mehriban xanımın gözəl bir sözü var. O, söyləyir: "Hər kəsin yerini və taleyini tarix özü müəyyən etməyə xeyli vaxt sərf etməli olurlar. Və yaxud da hansısa stereotipləri qırımlı, hansısa çətinlikləri aşmalı olurlar.

Mehriban xanımın gözəl bir sözü var. O, söyləyir: "Hər kəsin yerini və taleyini tarix özü müəyyən etməyə xeyli vaxt sərf etməli olurlar. Və yaxud da hansısa stereotipləri qırımlı, hansısa çətinlikləri aşmalı olurlar.

O, birinci xanım, birinci Vitse Prezident, xoşməramlı səfir, humanizm və mərhəmət ideyalarının carçası və nəhayət dərk olunmuş məsuliyyəti ilə mükəmməl xanım

Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti təkcə Azərbaycan qadınları üçün deyil, beynəlxalq qadın hərəkatı, dünya qadınları üçün də örnəkdir

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan Respublikasının Aila, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradovanın yap.org.az-a müsahibəsi

obrazını bütün parametrləri ilə öz şəxsiyətində təcəssüm etdiyi eşlərə azerbaycan Qadınıdır.

- Sizin də vurğuladığınız kimi, Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin əsas prinsipləri həm də xeyirxahlıq və humanizmdir. Buna nümunə olaraq onun sosial sahədə gördüyü işləri də qeyd etmək olar.

Mehriban xanım mərhəmətin, humanizmin, yardımsevərliyin, müasir dövrümüzde inkişafına təkan verən ən görkəmli şəxsiyyətdir. Bunu birmənalı şəkildə vurğulayıram. Biz sovet dönenminin verdiyi nailiyetlərin, üstünlüklerini ədaət naminə qeyd etmeli, həm də o dövrün bu kimi prosesləri "tormozlayan" məqamlarını da vurğulamalıyıq.

Bilirsiniz ki, sovet dönenində insanlar arasında və həyat səviyəsində sənii bərabərləşdirmə məhdudiyyətlərə və kvotalarla müəyyən olundurdu. Və burada hər kəsin fərdi imkanları və istedadından cıxış edərək cəmiyyətə töhfə vermemisi tamamile ideoloji şərtlərə təbə etdirilmişdi. Bu, yalnız icazəli şəkildə, müəyyən çərçivələrdə həyata keçirilə və müvafiq normalarla müəyyənləşdirilə bilərdi. Burada özfəaliyyət, şəxsi təşəbbüs-lərə yer yox idi. Odur ki, xalqımız özüne xas olan bu keyfiyyətləri tərixin bütün mərhələlərində qoruyub saxlamış, onu reallaşdırmaq üçün uyğun şərtlərə və mexanizmlərə isə yalnız müstəqilliyimiz bərpa edildikdən sonra malik olma bilmüşdür.

Bilirsiniz ki, müstəqilliyimizin bərpası illəri çox acı hadisələrlə müşayiət olundu. Torpaqlarımızın bir qismi işgal olundu, insanlarımız qəçqin - köçkün düşdü, iqtisadi və siyasi böhran nəticəsində ehtiyacı olan təbəqənin sayı dəfələrlə artdı. Ehtiyacı olan yüz minlərlə soydaşımız həm dövlətin, həm də ayrı-ayrı insanların yardımına möhəbat bir vəziyyətə düşdülər. Odur ki bu prosesdə bütün imkanları sefərbər etmek, yardımını, qayğını daha effektli təşkil etmək üçün sistemli yanaşmaya, mükəmməl örneklərə və nümunələrə ehtiyac vardi. Bu tarixi bir həqiqətdir ki, müasir Azərbaycanın ideoloji əsaslarının yaradılmasına, müstəqil dövlətin qurulmasına birmənalı şəkildə Ulu öndər Heydər Əliyevin həm sovet dönenindəki fəaliyyəti ilə həm də müstəqilliyimizin bərpasına həsr olunmuş 10 illik Prezidentliyi dövründə həyata keçirdiyi siyasətə, onun iradesi ilə qəbul olunmuş qanunlara, və şəxsən imzaladığı ferman və sərəncamlara bağlıdır.

Bu ideyaların qorunması, daha geniş əhalii kütłələrinə çatdırılma-sı, təbliğ və inkişaf etdirilməsi

missiyasını isə Heydər Əliyev Fondu yerine yetirir. Fondu rəhbəri kimi Mehriban xanım həm Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi ideoloji xəttin, eyni zamanda humanizma xeyriyyəciliyə və konkret insan talelerine yönelik layihələrin reallaşmasına bilavasitə rəhbərlik edərək rifah dövləti yaradılmasına böyük töhfələr verən fəaliyyətin müasir nümunəsini yaratmağa nail oldu.

- Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti və Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri olmasından 16 il ötürü. YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi göstərilən fəaliyyətlə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Əvvəller də dünyada YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfirləri vardi. Amma nədənsə Azərbaycanda bu barede heç danışılmır. Ümumiyyətə, bu səfirlərin missiyası nədir, onlar hansı istiqamətdə fəaliyyət göstərirler və ya göstərməlidirlər, bu fəaliyyətin nəticələri nədən ibaretdir, biz bu barede o qədər də məlumatlı deyildik.

Mehriban xanımın fəaliyyəti dəha geniş beynəlxalq arenaya çıxdıqdan sonra isə bizi də bu sahəye maraq göstərməyə başladıq. İndi Azərbaycana yardımların göstərildiyi vaxtlar xeyli arxada qalıb. Ölkəmiz o dərəcədə inkişaf edib ki, biz həm də dünyada ehtiyacı olan insanlara yardım etməye başladıq. Bununla yanaşı Fondu xətti ilə Azərbaycan mədəniyyətinin beynəlxalq aləmdə geniş təbliği layihələri YUNESKO-nun, İSESKO-nun, BMT yanında fəaliyyət göstərən digər qurumların, Azərbaycanın xarici ölkələrdəki missiyaları, səfirlilikləri və "Azərbaycan evləri"nin, diaspor təşkilatlarının xətti ilə həyata keçirilən tədbirlər daha çox tərəfdəş və dəha çox izləyici topladı.

Bele bir fəaliyyət YUNESKO və İSESKO tərefindən diqqətsiz qala bilməzdi. Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə icra olunan layihələr bu təşkilatların Azərbaycandakı fəaliyyətlərinin miqyasını da genişləndirdi. Onlar Azərbaycana gəldikcə, burada layihələr realaşdırıldıqca, onun nəticələrini görürükcə belə bir şəxsin beynəlxalq miqyasda fəaliyyətinin çox böyük səmərə və fayda verəcəyinə inandılar və təbi ki memməniyyətlə Mehriban xanım hər iki təşkilatın xoşməramlı səfiri seçildi. Sizə deməliyəm ki bu fəaliyyət Azərbaycana böyük fayda verməkdədir. Amma həmin təşkilatların fəaliyyəti üçün daha çox fayda verir söyləsəm, yanılmam.

Çünki bu fəaliyyət bir çərçivə yaratdı ki, xoşməramlı səfirlər necə olar bilərlər? O, həm də digər səfirləri, digər ölkələrin və xalqların bu təşkilatlar çərçivəsində fəaliyyət göstərən nümayəndələri üçün standartları müəyyənləşdirdi. Onların vaxtaşısı Mehriban xanım haqqında söylədikleri fikirlərde də bu, öz əksini tapır. Mehriban xanımın beynəlxalq aləmdə xoşməramlı fəaliyyətinin nəticələrinə verilən qiymət, ayrı-ayrı ölkələrin ən yüksək orden və medallarına, beynəlxalq təşkilatların ən nüfuzlu mükafatlarına layiq görülməsi onu göstərir ki, bu missiya təkcə Azərbaycana xidmət etmir, bu missiya bütün dünya xalqlarına, dünya mədəniyyətinə xidmət edir. Bu, həm də Azərbaycan xalqının Mehriban xanımın timsalında bəşər mədəniyyətinə verdiyi töhfədir ki, biz bununa qürur duyuruq, fəxr edirik. Ona görə ki, Mehriban xanımın varlığı xeyriyyəciliyin, humanizmin, yardımsevərliyin daha yüksək zirvelərə qalxmasına şərait yaradır.

- Bahar xanım müsahibə zamanı belə bir nəticəyə gəldik ki, Mehriban xanım ölkənin bütün sahələrinin inkişafında rolü misilsizdir. Xüsusən ailə-qadın məsələlərində. Buradan belə bir sual yaranır ki, Mehriban xanım bu qədər işin öhdəsindən necə belə məhərətə gələ bilir?

- Bu işin ona hansı çətinliklər hansı əmək, zəhmət bahasına başa gəldiyini bir Mehriban xanım bilir, birlə də Tanrı. Bir daha vurguladığım fikrin üzərinə qayıdır ki, her kəs həyatda əldə etdiklərini özünün dərk olunmuş məsuliyyətinə borcludur. Bu, mənə imkan verir söyləyim ki, Mehriban xanım hansı işlə məşğul olursa-olsun o, onu dərk olunmuş məsuliyyət olaraq qəbul edir və həyata keçirir. Məsuliyyətini dərk edən insan isə bütün sahələrdəki fəaliyyətini əlaqələndirməyi və hər birinin öhdəsindən gəlməyi bacarır. Əsas odur ki, biz bu fəaliyyət zamanı Mehriban xanımın ailəsi ilə cəmiyyət və dövlət həyatına göstərdiyi xidmətlərin arasındakı o balansı görürük. Deməli, bunun özü də çox güzel bir örnəkdir. Əgər, biz hansısa ictimai fəaliyyətə məşğul oluruqsə, ailəmizi unuda bilmərik. Ailə dəyərlərini, bizim ailədəki missiyamızı, övlad qarşısındakı borcumuzu, gələcək nəslə güzel bir vətəndaş təqdim etməli olduğumuzu unutmamalıq. Bu heç də bir fəaliyyətin digərini istisna etməsi anlamına gələ bilmez. Deməli istək, səriştə və məsuliyyətli yanaşma olduğunu təqdirdə ən ağır işlərin öhdəsinə gəlmək mümkündür. Ona gö-

rə də düşünürəm ki, Azərbaycan qadınları nə siyasi, nə də ki, içtimai həyatdakı çətinliklərdən çəkinməmeli, bunun üzərinə çox böyük dəyanət və cəsarətlə getməlidirlər. Çünkü bunun üçün bizim həm tarixi həm də müasir örnəklerimiz var.

Bütün bu illər ərzində yaradılmış mükəmməl qanunvericilik, müvafiq icra mexanizmləri, ən əsası cəmiyyətin düşüncəsindəki inqilabi dəyişiklik nəticəsində, tərixən Azərbaycana, İslam dünyasına və bir çox dünya ölkələrinə xas olan qadınların hüquqlarından daha çox onların vəzifələrinə görə yanaşmalara əsaslanan düşüncələr indi artıq arxa plana keçməkdədir.

Bu stereotiplər gözəl nümunələrin qarşısında geriye çəkilmədədir. İndi daha çox sayıda kişilər düşünməyə başlayır ki, qadınlar cəmiyyət və dövlət həyatının da yaqlarından biridirlər və onların iştirakı cəmiyyət həyatına yalnız harmoniya getirir, siyaseti dəha da zənginləşdirir. Bərabər iştirakçılıq və təmsilcilik məsuliyyətin bərabər bölünməsinə şərait yaradır. Bundan isə həm ailələr, həm də cəmiyyətimiz qazanır. Ona görə düşünürəm ki, bu fəaliyyətin faydalarını biz hələ getdikcə hiss edəcəyik.

- Biz müsahibədə Mehriban xanımın fəaliyyətinə toxunduq. Onu da qeyd edək ki, Mehriban xanım Əliyev həm də Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini-dir. Bu haqda da fikirləriniz bizə maraqlı olardı.

- Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu öndər Heydər Əliyevin şah eseri olan müstəqil Azərbaycan dövləti və dövlətçiliyinin qorunması, inkişafı və bugünkü səviyyəyə çatmasında özünəməxsus rolu və yeri olan məkəmməl və möhtəşəm bir siyasi təşkilatdır. Təsadüfi deyil ki, Ulu öndərimiz YAP-in dövlətimizin bugünkü və gələcək həyatındaki roluna dair çox dərin inamla danişmiş onun Azərbaycan dövlətinə iżli aparmaq üçün geniş imkanlara malik olduğunu vurgulamış, üzvlərinə böyük ümidi bəslədiyini qeyd etmişdir.

Yaşadığımız həyat da bunu göstərməkdədir. Birmənalı şəkilde partiyanın sıralarında olan insanlar öz imkan və bacarıqlarını bütün həyatını fədakarcasına bu dövlətin qurulmasına həsr edən Heydər Əliyevin və ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin siyasetinin həyata keçirilməsinə sərf etməkdəirlər. Onlar Azərbaycanın perspektivli gəncləri, fədakar qadınları, bu dövlətin inkişafını həyatının mənası hesab edənlərdir. Odur ki, YAP-in ətrafinda

Azərbaycan xalqının ən müxtəlif təbəqələrinin çox sayılı nümayəndələri cəmləşərək və Heydər Əliyev ideyalarının reallaşması işinə ciddi töhfələr verməkdədir. Uzun illərdir bu təşkilatın iqtidar partiyası statusunu saxlama-sı, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin vurğuladığı kimi regionun və indi artıq dünyadan güclü partiyaları sırasına daxil olması ilə bağlıdır. Təsadüfi deyildir ki, azərbaycan qadınları siyasi fəaliyyətlə məşğul olmaq istəyərkən də ilk olaraq YAP-a üz tutmuş və onun sıralarında olmağa üstünlük vermişlər. Bu prosesin dəha çox qadınları əhatə etməsinə imkan verən faktlardan biri də bu gün Birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım Əliyevanın partiyanın İdarə Heyetinin üzvü və Sədr müavini olması ilə də sərtlənir. Biz onun partiya sıralarında fəaliyyətini yüksək dəyərləndirir və xidmətlərinini xüsusi vurğulayıraq.

Onun şəxsində içtimai-siyasi, humanitar və beynəlxalq fəaliyyəti əlaqələndirməyin nümunəsini görən gənc xanımlar bundan cəsərətnir, öz gələcək həyatlarını, siyasi taleplerini bu partiyaya bağlamaq kimi bir qərar verirlər.

Mehriban xanımın partiya həyatına verdiyi töhfələrdən biri də gənclərin bu prosesə dəha geniş cəlb olunmasına imkan yaratmasıdır. Belə ki, o, cəmiyyətin dəha geniş təbəqələrini öz ətrafına topuya bileyək kütəvli tədbirlərin təşkilinə yönəlmış ideyaları ilə siyasi proseslərə ictimai və könüllü fəaliyyəti vasitəsilə qatılmaga gözlə şərait yaradır.

Bəzən gündəlik həyatımızda həddən artıq siyasiləşmiş yanaşmaları, hətta ən adı məsələlərə belə siyasi konyuktura ilə qiymət verilməsi ilə rastlaşıraq. Bu isə gəncliyi çəkindirir, qorxudur. Özünün o ərəfələrə uyğun gəlmədiyi, bu çətinliklərdən keçmək imkanında olmadığını düşünməyə vadar edir. Amma Mehriban xanımın bu istiqamətdə yəni ərəfələrə müəyyən etməsi ilə dəha çox sayıda gəncin, xüsusi gənc qızlarının özləri də hiss etmədən siyasi proseslərə qatılmasına şərait yaradır. Onlar YAP könüllüsü olaraq məhz Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələrə qatılmaqla qazandıqları təcrübədən çıxış edərək partiya sıralarına qatılmağa da özlərini hazırlırlər.

Bir sözə bu gələn qaynar həyatın bütün sferalarında öz təşəbbüsü ilə müəyyən etdiyi və tarixi taleyinin onun üzərinə qoyduğu çətin və şərəfli missiyasını ləyagötərə daşıyan Bizim Mehriban Xanımın ictimai-siyasi və humanitar fəaliyyəti hər birimiz üçün örnəkdir.

“Prezidentin məmurlara verdiyi tövsiyələrdən hər bir vəzifəli şəxs nəticə çixarmalıdır”

Cənab İlham Əliyev
ötən 17 il ərzində
verdiyi bütün vədləri
yerinə yetirməklə yanaşı, atlığı!
addımlarında hər bir azərbay-
canının Prezidenti olduğunu is-
batladı. Məhz bu gün də Prezi-
dent İlham Əliyev fəaliyyəti ilə
xalqa xidmətin nümunəsini təq-
dim edir". Bu fikirləri SİA-ya
açıqlamasında Yeni Azərbay-
can Partiyası Nizami rayon təş-
kilatının sədri, Milli Məclisin de-
putati Sədaqət Vəliyeva deyib.

S.Vəliyeva bildirib ki, Prezident İlham Əliyev əməlləri ile dövlətçiliyin, müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi və ölkənin inkişafı üçün siyasi-mənəvi keyfiyyətləri də məməurlara aşılır: "Bir dövlət rəhbərinin ad gününü qəcqin və məcburi köçkün vətəndaşları ilə birgə qeyd etmesi, bayram və matəm günlərində də xalqla bərabər olması onun xalqına olan münasibətinin səmimiyyindən irəli gəlir. Bu baxımdan da Prezident İlham Əliyev atlığı addımlar və

gördüğü işlerle dövlətçiliyin, müstəqilliyyin möhkəmləndirilməsi və ölkənin inkişafı üçün siyasi-mənəvi keyfiyyətləri də məmurlara aşılayır".

Deputat qeyd edib ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin ötən gün Faiq Qurbanov Bileşuvər Rayon İcra Hakimiyyətinin, Elmir Bağırovu isə Saatlı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifələrinə təyin olunmaları ilə əlaqədar videoformatda qəbul edərkən məmurlara verdiyi tövsiyələr və etdiyi xəbərdarlıqlardan hər bir vəzifəli şəxs neticə çıxarmalıdır: "Prezident İlham Əliyev özünü xalqın birinci xidmətçisi adlanırmışla məmurlara bir daha xəbər-

darlıq edir ki, onlar yüksek etimadı doğrultmalı, xalqla bir yerde olmalı, onların qayğıları ile yaşamalı, kobudluğa, yekexanalığa yol verilməməlidir. Düşünün ki, Azərbaycanın inkişafı və ictimai-siyasi vəziyyətin müsbət istiqamətdə inkişafı bütün dünyada gedən böhranlardan asılı olmayaraq, bizim böyük sərvətimizdir. Bu sərvətin qorunub saxlanması hər bir azərbaycanının mənəvi, məmurların isə həm də vəzifə borcudur. Çünkü, məmurlar dövlətin həyata keçirdiyi siyasetin yerlərdəki icraçılarıdır. Bu mənada, vəzifəli şəxslər xalqın qayğıları ile maraqlanmalı, onların qarşılaşıqları problemlərin həll edilməsinə maksimum dərəcədə köməklik göstərməlidir. Hər bir ölkənin inkişaf səviyyəsinin əsas göstəricilərindən birini də vətəndaş-məmurların münasibətlərinin və xalqa xidmetin səviyyəsi təşkil edir. Artıq Prezident İlham Əliyev bu münasibətlərdə nümunə təqdim edir. Məmurlar da dövlət başçısından nümunə götürməli və göstərilən etimadı doğrultmalıdır".

Sənə elə
bir toy
tutaram ki...

ILHAM

Xalqımızın özünəməxsus milli adət-ənənəsi, dəyerleri var. Hansı ki, bu dəyerlər dünyanın nüfuzlu təşkilatları tərefindən yüksək qiymətləndirilir və beynəlxalq aləmdə yayılması tövsiyə olunur. Xüsusi silə də, bizim toy adətimiz daha maraqlı və rəngarəngdir. "Bəyin oğurlanması" kinofilmində yaxşı deyilir: "Şair də yaxşı deyib, xalqının toy kimi gözəl adəti var, bu gözəl adətinə hörməti var".

Düzdür son vaxtlar min illərdir ki, xalqımızın tarixində dərin izlər buraxmış toy bir qəder sosial şəbəkələrin ruhu na, Avropanın yaşam terzinə uyğun formalaşdırılıb. Yəni, sərhedlər keçilib, izlər ört-basdır olunub. Bayağı, zövqləri alt-üst edən musiqilər, süfrəyə düzülən onlarla təamlar, vur-çatlaşın, çal oynasın rəqsleri toy kimi gözəl adətimizə arzuolunmaz calarlar eləvə edib. Hələ toylara dəvət olunan bahalı müğənnilərə ödənilən xərcləri demirəm. Cümleyi-aləmdə mütrüblər kimi ad qazanıb, toy toğłusu kimi meydan sulayan müğənnilər saatı 10 min manatı az bilib, 20-25 min manata iddia edirlər. "Ayağını yorğanına görə, uzat" məsəlini qulaqardına vuran kasib, imkansız insanlar sadaladığım zənginliyin içine kor-korana daxil olmaqla bir növ özlərini yanın ocağıñ üstünə atmış olurlar.

Ailelər var ki, toyların onlara tutduğu toyun ağrı-acısı-nı uzun illər çəkməli olurlar. Bu baxımdan hərdən fikirləşirəm, nə yaxşı ki, qədim dövrlərdə olduğu kimi, indiki dövrdə de 7 gün 7 gecə və ya 3 gün 3 gecə toy çalınıb, şənlik təşkil edilmir. Onda vay olardı, toy sahiblərinin halına. Kütłəvi şəkildə ailələr evlərindən və şirin canlarından olardılar. Azmi olub, 5-6 saatlıq toy şənliyinin sonunda, pulu ödəmek imkanı olmadığı üçün şadlıq evinin sahibi, bəyi və ya gelinin qayınatasını girov saxlaması. Dəfələrlə, övladına toy etmək üçün Bankdan götürdüyü krediti ödəye bilmedikləri üçün ailələr isti ocaqlarından olublar, yaşadıqları evləri banklar mehkəmə qaydasında əllərində alıb. Bir sözə toylar toy edənə və toya gedənə toy tutur. Bəzən bu yanğını unutmağa çalışırıq. Ona görə ki, toy adətimizdir. Mesəl var deyərlər, "ev alana və toy edənə borca düşməkdə, xeyirdəndir". Amma onu da unuduruq ki, xoşbəxliyin açarı, bahalı qızılıda, cehizlərdə, nə də ki, dəbdəbeli toy mərasimlərində deyil. Cütlük arasında səmimiyyət, mehribanlıq, qarşılıqlı sevgi və məhəbbət sağlam və xoşbəxt ailənin yol yoldasıdır.

Son vaxtlar bize sözün esl mənasında toy tutan toylarımız daha ağır ictimai narahatlılıqlar getirməkdər. Ölkəmizdə pandemiya səbəbindən bir sıra həyatı məhdudiyyətlərin tətbiqi, toy etmək arzusunda olan ailələri çıxılmaz duruma salıb. Amma altdan-altdan toy etməyə cəhd edənlər tapılır. Onlar pullu-paralı, vəzifə sahibi olmalarından istifadə edərək, Nazirlər Kabinetin yanında operativ qərargahın toyların keçirilməsinə qoymuş qadağalara əhəmiyyət verməyərək, övladlarına şənlik təşkil edirlər. Amma gizlince toy şənliyi təşkil edənləri ifşa edib, cəzalandırmaq uzun çəkməyir. Ele bu günler Prezident Administrasiyasının keçmiş rəhbəri Ramiz Mehdiyevin nəvəsinə gizlince toy təşkil etması, qısa müddət sonra ictimaiyyətə aşkarlandı. Məhz bu zaman dövlətin nəyə qadir olduğu bəlli oldu. Dövlətin gücü və hakimiyyətin mövqeyi isə, qadağalara əhəmiyyət verməyib, toy şənliyi quranların və toyda iştirak edənlərin cəzalandırılması ilə nəticələrindi. Bununla da bir daha nümayiş etdirildi ki, heç kim qanundan üstün ola bilməz. Bu fakt həm də onu göstərdi ki, toydan ziyanla çıxanlar ancaq kasıb, imkansız insanlar deyil, varlı-karlı, vəzifə mənsubları da toydan zərərlə çıxırlar. Həm də, elə bir zərərlə ki, ömürlərinin sonuna qədər bu zərərin ağırsını acısını yaşasalı olacaqlar.

ayınan də
ağlı yeni məlū-
əsasında mü-
fəaliyyəti üzrə
zamanı Azər-
ikasında, Mon-
səfəri Həsənov
arda bündə və-
ve digər qanun
şübhələr müey-
Eldar Həsənov
agrisini, acısını yaşamalı olacaqlar.
Nəisə, Allah bu koronovirus belasını
bızdən uzaq etsin, toylar bərpa olunsun.
Cütlükər və onların valideyinləri, qohum-
lar bahalı qızıllarla, kreditlə alınan cehiz-
lərlə dəbdəbeli toy mərasimlərinə axın et-
sinlər. Mütrübələrdə səbəbkərələri tərif et-
mək üçün ortaya çıxıb, bayağı, zövqüsüz
mahniları ilə meydan sulasınlar. Təbii ki,
toy şənliyinin sonu neçə olacağını dü-
şünmədən.... Amma el məselini də unut-
mayaq: "Sənə ele toy tutaram ki, dəymisi-
şin durunca, kalın töküller".

Eldəniz Səlimov: “Kimliyindən asılı olmayaraq, hər kəs qanun qarşısında bərabərdir”

“Nazirlər Kabinetinin Operativ Qərargahının tələb və təlimatları var. Vəzifəsindən asılı olmayaraq, hər bir vətəndaşın onlara riayət etməsi tələb olunur. Xüsusilə xalq qarşısında məsuliyyət daşıyan şəxslər. Heç kimin dövlətin qanunlarını pozmağa haqqı yoxdur”. SIA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Milli Məclisin deputatı Eldaniz Salimov devib.

Eldəniz Səlimov deyib.

Millet vəkilinin sözlərinə görə, qanunverici organın təmsilçiləri olaraq deputatlar 6 aya yaxındır ki, seçicilərini karantin rejiminin tələblərinə riayət etməyə çağırırlar: "Sade vətəndaşı karantin şərtlərini qəbul etməyə, hərəkət məhdudiyyətlərinə əməl etməyə, evdə oturmağa səsləyirik, digər tərəfdən bu qadağaları pozma hallarının şahidi olurq. Bunu necə qiymətləndirmək olar? Cənab Prezident İlham Əliyev her çıxışında və görüşlərində ehtiyatlı olmağa, qadağaları nəzərə almağa, yaranmış vəziyyətin tələblərini ciddiyyə almağa çağırır və bildirir ki, vəzifə daşıyıcıları sadə insanlara nümunə olmalıdır. İndi isə üzücü mənzərənin şahidi olurq, vətəndaşları nizam-intizama səsləyən vəzifəli şəxsler Prezidentin çağırışlarına zidd olaraq özləri qaydaları pozur və bu na haqq qazandırımağa çalışırlar".

E.Səlimov qeyd edib ki, kimliyindən asılı olmayaraq, hər kəs qanun qarşısında bərabərdir. Karantin qaydalarını pozan yüksək rütbəli məmər, vəzifəlilər qanunu pozursa, hüquq müdafiə orqanları mütləq ölçü götürməlidirlər. Şəhər və rayonlarda karantin dövründə toy, məclislər teşkil etmək istəyən sade insanlar cərimə oluna biler, eynilə de bu sərt addım qanunu pozan məmurlara, özlərini qanundan yüksək tutanlara şəamil olunmalıdır. Qanun qarşısında vəzifəsindən asılı olmayaraq hər bir vətəndaşın boynu qıldan incədir. Başa düşülməlidir ki, xalq və qanun ölkə rəhbərinin tərəfindədir. Dövlətimizin əmin-amanlığı, xalqımızın firavan yaşamı qarşısında Ulu Öndərimizin siyasi kursu və cənab Prezidentin qətiyyətli siyasi iradəsi durur.

Karantin qaydaları hər kəs üçündür! Hüquq-mühafizə orqanları karantin qaydasını pozur deyə bir vətəndaşı cərimə-

xarmayanlar, emosiyalara qapılıraqlı məsuliyyetsiz addımlar ataraq toy mərasimləri təşkil edənlər də var. Belə məclislərdə deputatların, yüksək vəzifəli şəxslərin iştirakı yol verilməzdür və buna görə hadisələr qətiyyən cavabsız qalmayıcaqlı”. yap.org.az

Ceyhun Rasimoğlu

Eldar Həsənovun cinayət işi Baş Prokurorluğuna verildi

Baş Prokurorluq sabiq səfir, hazırda həbsde olan Eldar Həsənovun barəsində olan cinayət işinin Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmetindən alınaraq Baş Prokurorluğa verilməsi barədə vəkil Adil İsmayılovun yaydığı məlumata münasibət bildirilib. Baş Prokurorluğun Mətbuat xidməti faktı təsdiqləyib. Qurumdan bildiriblər ki, vəkil Adil İsmayılovun yaydığı məlumat doğrudur: "Hazırda Eldar Həsənov barəsində olan cinayət işi üzrə istintaq Bas Prokurorluğun İstintaq İdarəesində aparılır".

do cümlü müsət vəziyyətin dairəsində yaxşılaşdırılmasının ilkini şərti, kütlövi tədbirlərin keçirilməməsi, məsafədən idarəetmənin teşkili, sanitər qaydalarına əməl etməkdir. Xüsusilə de, insanların daha çox toplaşa biləcəyi beynəlxalq və yerli tədbirlərin, idman yarışlarının, dini mərasimlərin, toy və hüzür məclis-lərinin keçirilməsi qadağan edilmişdir.

Hər bir vətəndaşın, xüsusilədə deputatların, dövlət qulluqçularının vəzifəsi karantin rejimine nəinki riaeyət etmək, həm də şəxsi nümunə olmaqdır. Təessüf ki, son vaxtlar bir bir qrup insanlarda arxayınlıq hissi yaranmış və məsuliyyətsizlik göstərərək toy şənlikləri təşkil edilmişdir.

Azərbaycan hüquqi dövlətdir, ölkəmizdə qanunun alılıyi təmin edilib, heç kim qanundan üstün ola bilməz, hamı qanun qarşısında bəraberdir və öz hərəkətlərinə görə məsuliyyət daşıyır. Müvafiq hüququ-mühafizə orqanları bununla bağlı reydər keçirir, qanunları pozanlara qarşı qanun çərçivəsində tədbirlər görür, izahat və maarifləndirmə işləri aparırlar. Amma bundan nəticə cü-

İnsan azadlıqlarının təminatı müasir dünyanın başlıca prinsipidir

Hər bir dövlətin inkişafı şərtləndirən başlıca amil həmin dövlətin hüquqi, demokratik təssisatlara, insan hüququq və azadlıqlarının müdafiqəsinə riayət etməsidir. Məhz bu halda ölkələr dün- ya birliliyində tanınan və qəbul edilər. Razılaşaq ki, bu tələblərə əməl etmək heç də, bütün ölkələr üçün asan deyil. Elə dövlətlər var ki, mü-əyyən səbələrdən əhali ilə daha çox komunist idialogiyasının tələb və prinsiplərinə uyğun davranışına üstünlük verirlər.

Elə götürək, Ermənistanı. Bu bədəxət və şər yuvası olan dövlətin baş bələnləri üzərinə "demokrat" niqabını çəksələrdə, əməllərində ermənilərlə qədar formada davranırlar. Elementar tələblərə belə Ermənistanda riyət olunmur. İnsanların söz demək, haqqlarını tələb etmək hüquqları əllərindən alınır. Etiraz edənlər döyüür, həbsxanalarla atılır və bəzəndə işkəncələrlə o dünyalıq edilir. Müstəqil ekspertlərin gəldiyi qənaətə görə, küçə "demokrati" Nikol Paşinyanın Serji Sarkisyanı zibil qutusuna atıb, hakimiyyəti zəbt etdiyi iki ilə yaxın vaxt ərzində ümimilikde 20 mine yaxın insan haqqını tələb etdiyinə həbs edilərək, uzun müddətə dəmir barmaqlıqlar arasına göndərilib. 10 nəfər erməni isə, hüquq- mühaiifizə orqanlarının qurbanı olub. 26 min insan isə, ölkədə hökm sürenaclı və səfələtə dözmədiyindən. Yaşamaq üçün xaricə öz tutublar. Dəlidən doğru xəbər olmasın. AXC-Müsavat hakimiyyəti dönəmində Əbülfəz Elçibəyin müşaviri olmuş və sonradan dövlət çevrilişinin müəlliflərindən olmuş Fərman Dəmirqol metbuata verdiyi müsahibəsində iddia edir ki, Türkiye-Ermənistən sərhədləri açılsa, Ermənistanda bir dənədə olsun erməni qalmayacaq, onlar Türkiyəye axın edəcəklər. Ehtimallar düzdür, səhvdir demək çətin olsa da, təkzib edilməz reallıq ondan ibarətdir ki, ermənilərin böyük əksəriyyəti ölkəni tərk etmək üçün startdadırlar. Məqam düşsə, imkan yaransa, bir qarın çörək üçün uzaq-uzaq ölkələrə üz tutarlar. Ümumiyyətlə işgalçı ölkənin prespektivi qaranlıq görünür. Əlavə olaraq Azərbaycanın torpaqlarını hələ də işğaldə saxlaması, bu başıbeləli ölkənin durumunu daha da ağırlaşdırır.

Ədalət mühakiməsində qanunçuluğun artırılması

Herbi ekspertlərində qeyd etdiyi ki-
mi, Azərbaycanın ciddi bir həmləsi kifa-
yətdir ki, Ermənistandan hərbi qruplaşma-
sı darmadağın edilsin. Bunu Azərbay-
canın bir alayının bütövlükde Ermənistana
nın bütün ordusuna qarşı həyata keçirdi-
yi və bu gün də Ermənistani ağır durum-
da saxlayan 2016-ci aprel zəfəri göstər-
di. Bəlkə də, Ermənistana hərbi-siyasi
dəstək göstərən ölkələrin yardımını, vasi-
təcilikləri olmasa idi, indi Dağılıq Qara-

bağ işğaldan azad edilib, insanlar öz yurd-yuvalarına qovuşmuşdu. Hələlik, torpaqlarımızın işğaldan azad edilmesi təxirə salınsa da, bu halin uzun çəkməyəcəyi şübhəsizdir. Yəni, Dağılıq Qara-bağın işğaldan azad ediləcəyi və Azərbaycanın bu qədim bölgələrinin azad nəfəs alacağı gün uzada deyil.

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi Ermənistanda insanlar ağır və məşəqqətli həyat yaşıyırlar. İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsindən belə dan söhbət gedə bilməz. Addımbaşı ermənilər zoraklığa məruz qalırlar. Məhz bu və digər amilləri nəzərə alaraq demek olar ki, Azərbaycan istənilən sahədə Ermənistandan bir neçə dəfə üstündür. Xüsusi ilə də, ölkəmizdə insan haqlarına, demokratik dəyərlərə önem verilir. Bu da Dahi Önderimiz Heydər Əliyevin əsasını qoymuş siyaseti uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyevin yürütüdüyü iqtisadi, siyasi və hüquqi islahatların əsasında da mehz insan hüquq və azadlıqlarının təminini məsəlesinin da-

v a n

masıdır. Bununla bağlı ölkemizin meh-kəmə-hüquq sisteminde əsaslı islahat-lar aparılmış, bu sahədə fəaliyyətin tək-milləşdirilməsi, ədliyyə orqanlarının in-kişafı, ədalət mühakiməsində qanunçu-luğun artırılması, müstəqil mehkəmə ha-kimiyətinin möhkəmləndirilməsi üçün genişmiqyaslı tədbirlər görülmüşdür. Hər il iyunun 18-i ölkəmizdə İnsan Hü-quqları Günü kimi qeyd olunur. Əlamət-dar tarixlə əlaqədar Azərbaycan Res-publikasının İnsan Hüquqları üzrə mü-vəkkili mayın 18-dən iyunun 18-dək res-publikamızda İnsan hüquqları aylığı ke-çirilir. Aylığın məqsədi insan hüquqları sahəsində ötən dövrdə əldə edilmiş nai-liyyətləri, habelə mövcud problemlərin həlli yollarını müəyyənləşdirməkdir.

Pulsuz vəkil və hüquqi nümayəndə

İstənilən şəraitdə və vaxtda hər bir
ölkə vətəndaşı öz hüquqlarının müda-
fiəsi üçün vəkilə təmin olunur. Bu po-
lisdə, prokurorluqda və məhkəmədə
ola biler. Əgər kiminsə, vəkil tutmaq
imkanı yoxdursa, dövlət hesabına bu
məsle öz hellini tapır. Məhkəmə-hü-
quq islahatlarının tərkib hissəsi kimi
ötən illər erzində ölkəmiz insan hü-
quqları sahəsində fəaliyyət göstərən

nəzərə alınmasının nəticəsidir ki, ölkəmiz güñü-gündən inkişaf edir, çiçəklənir və bunun fonunda əhalinin social-iqtisadi durumu yaxşılaşır. Dünyada hazırlı hökm süren və Azərbaycanda da müşəx yet olunan pandemiyaya baxamayaq, ölkə vətəndaşları əziyyət çekmədilər, somaddi sixıntıtlatla üzləşmədilər, ərzad problemləri ilə qarşlaşmadılar. Halbu ki, dünyanın aparıcı dövlətləri, o cümlədən Fransa, İspaniya, İtaliya kimi ölkələr pandemiya ilə əlaqədar olaraq dərman və ərzad catışmazlığı ilə üzlesdilər.

insanlar buna göre küçələrə çıxıb hökümətə etirazlarını bildirdiler. Azərbaycanda isə koronavirus pandemiyası başlamazdan önce Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə kölgə iqtisadiyyatına qarşı ciddi tədbirlər görüldü, şəffaflıq təmin edildi və dövlət orqanlarının fəaliyyətində informasiya texnologiyalarının tətbiqi təmin olundu. Öləkə Prezidenti İlham Əliyevin vaxtında apardığı islahatlar və tədbirlər ilk növbədə əhalinin rüfah halının yaxşılaşdırılmasına nail olmuş idi və buna ən yüksək səviyyədə nail olundu.

Bir sözlə, Dahi Önderimiz Heydər Əliyevin əsasını qoymuş siyaset və bu siyaseti uğurla davam etdirən Öləkə Prezidenti İlham Əliyevin fəaliyyətinin əsas xəttini Azərbaycanın hər bir vətəndaşın əməkdarlığına yönəltmişdir.

nin azad, sərbəst yaşamaq hüquqlarını təmin etmək ve sosial rifahını yaxşılaşdırmaq imkanları yaratmaqdandır. Təbii ki bu siyaset dəyilməzdir. Əksinə ölkəmizin hər bir vətəndaşı budan sonra daha yaxşı, firavan və təhlükəsiz yaşamaq imkaları qazanacaqlar.

Editorial

Məşhur Məmmədov: “Prezidentin çıxışı hər kəs üçün mesajdır”

"Prezident İlham Əliyevin çıxışı cəmiyyətin bütün üzvləri - ziyanlılar, dövlət qulluqçuları - hər kən üçün mesajdır". Bunu "SƏS" qəzetinə açıqlama Məmmədov bildirib. M.Məmmədov Azerbaycan Respublikası 24 avqustun 24-de Faiq Qurbanov Bileşuvər rayon icra həmkarlığı isə Saatlı rayon icra hakimiyyətinin başçısı vəzifələrinə dər videoformatda qəbulu zamanı bir çox məqamlara toxunma dövlət başçısının məmurlara tutduğu irad məqsədəyən idarə zəmanət səylədiyi "biz hamımız - məmurlar, millət vəkili" naşması ən əsas məsələ kimi vurğulanıb. Azərbaycan dövləti vətəndaşına olan təhlükənin, təhdidin qarşısında təcavüd olmalıdır. Dövlət başçısı bütün məmurları işlərinə vəsində həyata keçirmələrini bildirib. Lakin dövlət başçımızın arın özlərini ağa, xan kimi aparması, insanlara yuxarıdan aşırı məlumat verməsi, əsaslı məsələlərdən imtina etməsi, Cənab Prezident hər zaman bunu deyir, memur vətəndaşlığı məlumatları. Məmurun vəzifəsi Prezidentin tayin etdiyi şəxs olaraq təcavüd olmalıdır. Dövlət başçısı deyib ki, Prezident başda olmaqla, bütün dövlət başçısıdır".

"Təəssüf doğur odur ki, bəzi məmurların bunu dərk etmədikləri üçün bir sıra problemlər yaradılır. Dövlət başçısı da çıxışı zamanı bildirdi ki, bəzi dövlət məmurları özlərini apara bilmir, qanunları, cəmiyyətimizdə formalasılmış ənənəvi davranış qaydalarını pozur, özünü xalqdan yuxarıda hiss edirlər, təkəbbürle yanaşırlar. Bu gün ölkənin Prezidenti özünü bütün Azərbaycan xalqının xidmətcisi hesab edirse, həm məmurlar, həm də biz millət vəkilləri də hər birimiz vətəndaşın, seçicinin xidmətcisi, quşluğunu olmalıdır", deyə millət vəkili vurğulayıb.

M.Məmmədov Prezident İlham Əliyevin görüş zamanı Azərbaycanda şəffaflığın təmin olunmasına da toxunaraq bildirib ki, hər şey qanun çərçivəsində olmalıdır və yeri icra orqanlarının vətəndaşlarla reftarı tamamile dəyişməlidir: "Mən dəfələrlə deməş ki, Prezident başda olmaqla bütün dövlət məmurları xalqın xidmətləridir. Məhz buna görə biz bu vazifədəyik. Buna görə xalq mənə etibar göstərib və mən bütün təyin etdiyim kadrlardan bunu tələb edirəm".

Millet vəkili bildirib ki, ölkə Prezidenti çox yaxşı bilir ki, dövlət qurumlarında İşlər hansı şəkildə reallaşdırılır, həyata keçirilir: "Burada məqsəd onların nəticə götürməsidir. Cənab Prezident ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşdə hər zaman onların problemləri ilə yaxından maraqlanır, fikirlerine böyük önəm verir. Bu baxımdan ölkə başçısı hər zaman qeyd edir ki, məmurlar xalqın xidmətçilərdir. Məmur qüsurlu hallara yox verməməyə çalışmalıdır. Düzdür, iş olan yerdə müəyyən nöqsanlar olur. Amma qüsurlar bilerək və bilməyərəkdən ola bilər. Ümumiyyətlə, Prezident İlham Əliyevin məmurlarla bağlı söylədiyi irad və tövsiyələr ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir və buna böyük dəyer verilir. Bir sözlə, bu gün hər bir kəs özündə məsuliyyət hiss etməli, dövlətin etibarını doğrultmaq üçün əməlində bunu göstərməlidir. Dövlətini, xalqın düşünən, ən əsası dövlət idarəciliyində tutduğu vəzifənin məsuliyyətini dərk edən kə

steyecəklər. Bu istənizdən el çəkməyini i xahiş edirəm. Aşura ələsfəsinin də bir təbəi insanların təhlükələrdən, müsibətlərən qorunmasıdır. Vizusa kütləvi yoluxma halı da elə müsibətdir. Əger öz hərəkətiinizlə digər insanlara ziyan vurursunuzsa, səfərqi yoxdur pis və ya yaxşı niyyətdən, bunun özü elə İsləm qaydaları ilə böyük günahdır. Bu gün dünyada IT texnologiyalarının inkişafı nəticəsində geniş imkanlar mövcuddur. Bu imkanlardan yararlanmaqla dini adətlərimizi yerinə yetirmək olar. Bu da bir sınaqdı mömin ürəyində. Allah sevgisi olan her bir insan bu sınaqdan çıxmağı bacarmalıdır. Tanrı hər birmizi qorusun. Allahdan İmam Hüseyn (ə) və eləcə də bütün şəhidlərimizə rəhmet dileyir, növbəti Aşura mərasimini işğaldan azad olunmuş Şuşada Gövhər ağa məscidində həyata keçirməyi arzu edirəm. Əziz xalqım, qaydalara əməl edin, bu ilk növbədə sizin sağlamlığınız üçündür."

Inam Haciyev

Avqustun 26-sı Beynəl-xalq Azərbaycan Muğamı Günü və İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələrin musiqisi günü kimi qeyd olunur. 2010-cu ildə Kanadanın Niaqara şəhərinin meriyası və ənənəvi olaraq hər il keçirilən Beynəlxalq Niaqara Musiqisi Festivalının rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan bu qərar xalqımızın milli sərvəti olan muğamın bəşəri musiqiyə çevrildiyini bir daha təsdiq edir. Bu tarix muğamsevərlər, ömrünü bu sənətin yasamasına və təbliğinə həsr edənlər üçün ən əziz bayramdır.

Azərbaycan müğamı dünya ölkələrində birmənali olaraq qəbul edilir, dünyanın mədəni irs siyasında nadir əsər tək qorunur və təqdim olunur. 26 avqust tarixi bütün müğamsevərlərin, xüsusilə də, bu sənət növünü yaşadan və onun təbliğinə da-im yaradıcılıq və həyat yolunu həsr edən şəxslərin bayramıdır. Müğam sənəti Azərbaycanın professional musiqi mədəniyyətinin şifahi irlisinin mühüm qismini təşkil etməklə, Azərbaycan xalqının mədəni enənlərində və tarixində dərin köklərə malikdir. Bu mədəni ənənənin Azərbaycanda köklərinin olması ölkədə onun daşıyıcılarının sayı, eləcə də, onun Azərbaycan bəstəkarlarının, rəssamlarının, heykəltəraşlarının və şairlərinin tükenməz ilham mənbəyi olan milli mədəniyyətdə mühüm rolу ilə təsdiqlənir. Müğam sənəti azərbaycanlıları tərəfindən milli özünüdərk və özünü eyni-ləşdirmenin əsasını təşkil edən başlıca mədəni dəyərlərdən biri kimi qavranılır. Bu sənət Azərbaycan ərazisində yaşayan təlşələr, dağlı yəhudilər ləzgilər, gürcülər, avarlar kimi etnik qruplar arasında da populvardır.

Hem milli mədəniyyət üçün, hem də bütün bəşəriyyətin mədəniyyəti üçün Azərbaycan müğamının bədi dəyəri, onun yüksək mənalılığı 2003-cü ilde YUNESKO kimi nüfuzlu beynəlxalq təsisat tərəfindən etiraf olunmuşdur. YUNESKO müğamı “bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irlisinin sah əsərlərinindən biri” elan etmişdir.

Muğam - Azərbaycanın ənənəvi müsiqisinin ən iri janrının ümumi adıdır, muğam formalarının bütün növlərinə şamil olunur, herçənd onlardan hər birinin öz ayrıca adı mövcuddur. Bu janrı təmsil edən başlıca müsiqi formaları - dəstgah, muğam və zərbi-muğamdır.

Azerbaycan musiqisində mövcud olan bütün müğam formaları arasında öz miqyasına və bədii ideyasına görə ən böyükü destgahdır. Professional müğam sənətinin tarixinə mənbələr əsasında diqqət yetirsek, görərik ki, 1922-ci ildə müğamin tədrisi Bakıda açılmış ilk Avropa tipli musiqi tədris müəssisəsinin dərs programına daxil edilmişdir. Tədris programının tərtib sonda Azerbaycan dəstgahlarının strukturunda xeyli islahatlara və ənənəvi məhəlli məktəblərin nisbi unifikasiyasına gətirib çıxardı. Müğamin tarixinə diqqət etdiğdə, görürük ki, Üzeyir Hacıbeylinin göstərişinə əsasən, o vaxtın en nüfuzlu musiqicilər qrupu dəstgahların ixtisas edilmiş tədris versiyalarını işləyib hazırlamışdır. 20-ci və 30-cu illərdə tədris versiyaları ile yanaşı, böyük sənətkarların - o vaxtın ustadlarının

Boyları sonradan - o vaxtın ədədçilərinin genişləndirilmiş versiyaları da mövcudluğunu davam etdirirdi. Muğam ifaçılığının yayılmasında və onun professional şəkil almasında XIX yüzilin 20-ci illərindən XX yüzilin əvvəllərinə qədər Azərbaycan şəhərlərində yaranmış ədəbi və musiqi məclisləri böyük rol oynamışlar. Onlardan ən məshhuru Şuşada "Məclisi-Fəramuşan", "Məclisi-Üns", Musiqiçilər Cəmiyyəti, Şamaxıda "Beytüs-səfa" və Mahmud ağanının musiqi məclisi, Bakıda "Məcmə-üş-şüəra", Gəncədə "Divani-hikmət", Ordubadda "Əncümən-üş-şüəra", Lənkəranda "Fövcül-füsəba" idi. Bu məclislərdə səirər, adıblar

Azərbaycan muğamı bəşəri musiqiyə çevrilib

Musiqiçilər, sadəcə, ziyanlı şəxslər, klassik poeziyanın və musiqinin sərrafları və bili-ciləri toplaşır, muğamları diqqətən dinləyir, musiqinin və şeirin incə ifası etrafında mü-zakirələr aparırdılar. Məclisler özülüyündə XIX yüzildə və XX yüzilin əvvəlinde Azərbaycan musiqiçilərinin professional ba-xımdan kamilləşmələrində güclü stimul ro-lunu oynamadı.

XX yüzilin 20-ci illerindən başlayaraq - sovet dövründə Azərbaycanda musiqi təhsili, o cümlədən, müğamın tədrisi 3 mərhələli sistem üzərinə köçürüldü: məktəb - texnikum - konservatoriya. Beləliklə, müğam sənətinin tədrisi prosesi indi formal olaraq 14-15 il vaxt aparır. İfaçılar özlərin hesab edirlər ki, professional yetkinlik müsiqiçiyə 5-10 il praktik çıxışlardan tez olmayaraq çatmaq olar. Beləliklə, müğam ifaçısının ustاد, yəni öz peşəsində əsil professional olmasından ötrü 20-25 il vaxt tələb olunur. Tələbin bu səviyyəsi özlüyündə müğamı şifahi ənənəli professional sənət səviyyəsinə qaldırır.

Azərbaycanda sovet rejimi qurulduqdan sonra, xüsusən də, 30-cu illərdən başlayaraq, musiqi mədəniyyəti tamamilə dövlətin nəzarəti altına keçir. Sovet dövlətinin yürütdüyü "dəmir pərdə" siyaseti uzun müddət Azərbaycan musiqisi üçün beynəlxalq musiqi məkanına çıxışı bağlamışdı. XX yüzilin əvvəllerində, Şərqi ince-sənəti Qərb auditoriyasında maraq doğurduğu vaxtlarda Azərbaycan musiqiçilərinin məlum siyasi vəziyyətə görə, ona sərbəst çıxışa malik olmadıqları kimi sovet Şərqi-nin ənənəvi musiqiçiləri də belə bir çıxışa malik deyildilər. Müvafiq olaraq Qərbin bədii məkanında müsəlman Orta Şərqi-nin musiqi mədəniyyətlərindən daha çox yerini ərəb, İran və türk ənənəvi musiqisi tutmuşdur. Xarici mədəni məkanda Azərbay-can müğamının mövqeyinin itirilməsi ilə yanaşı, Azərbaycanın özünün daxilində də keçən yüzilin 20-30-cu illərin melum şuarlarında ifadə olunmuş nihilist tenden-siya ("doloy tar!", "doloy müğam") tədricən müğam sənətinin içtimai statusunu laxlatdı.

XX yüzülin 30-cu illerindən başlayaraq, 70-ci illərədək olan dövrdə Azərbaycan cəmiyyətində muğamata primitiv sənət kimibaxış tədrisən möhkəmlənməyə başladısa da, her halda cəmiyyətdə, onun müəyyən bir hissəsində muğamatın populyarlığını azaltmadı. Muğam sənətinə münasibət yalnız XX yüzülin 70-ci illerində, YUNES-KO-nun himayəsi altında ənənəvi musiqinin ilk beynəlxalq simpoziumları və festivallarının keçirilməsindən və bu hadisələrin sovet cəmiyyətində geniş əks-səda doğurmasından sonra dəyişməyə başlayır. Bu tədbirlər ənənəvi musiqi sənətinə mə-

rağın oyanmasına ve ona yüksek dereceli professional sənət olaraq baxışların formallaşmasına rəvəc verdi.

laşmasını təvəc verdi.
XX yüzilin 90-ci illərindən başlayaraq Azərbaycan müğam sənəti dünyanın hər yerində dinləyicilərin, mütəxəssislərin və menecerlərin diqqətini get-gedə daha geniş şəkildə özünə cəlb etməyə başlayır. Azərbaycanın ənənəvi musiqiçiləri beynəlxalq festivallarda iştirak edir, dünyanın hər yerinə qastrollara çıxır, onların diskləri Qərbin ən iri səsyazma studiyalarında buraxılır.

Muğam sənəti XX yüzillikdə Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığına ilham verən qaynaq olmuş və olaraq qalır. 1908-ci ildən - Bakıda Azərbaycan bəstəkar Üzeyir Hacıbəyovun Azərbaycanda professional musiqi teatrının başlanğııcı olan ilk operasının səhnəyə qoyulduğu tarixdən mügamlar Azərbaycan musiqisindən bir çox musiqi əsərlərinə və yeni janrlara həyat vermişdir. Sonuncular sırasında - muğam operası, simfonik və xor mügamları, sonata-muğam, caz-muğam göstərile bilər. Azərbaycan bəstəkarlarının ayrı-ayrı əsərlərinin bu gün də böyük mədə olan çox uzun bir siyahısı muğam ənənələrinə əsaslanır.

Müasir dövrümüzde özünün yeni bir inkişaf dövrünü yaşayan Azərbaycan müğəmə dövlət tərefindən qorunur və təbliğ edilir. Azərbaycan xalqının mədəni ənənələr və tarixində dərin köklərə malik olan müğam sənətinin inkişafına və təbliğinə xüsusi önem verilir. Müğamı qorumaq, inkişaf etdirmək, onun gözəlliyini və dərin fəsəfəsini gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədi ilə Heydər Əliyev Fondu tərefindən irimiqyaslı layihələrin həyata keçirildiyin qeyd etməliyik. "Azərbaycan müğamları" layihəsi çərçivəsində "Qarabağ xanəndələri" musiqi albomunu nəfis şəkildə nəşr etmişdir. Albomda 24 virtuoz müğam ifaçısının səsləndirdiyi müğam parçaları qədim və zəngin mədəniyyətimiz barədə dinləyişilərdə geniş təsəvvür yaradır.

Milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği sahəsində həyata keçirilmiş layihələr arasında Azərbaycan muğamının dünyada geniş təbliği məqsədi ilə Bakı şəhərində Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması önəmli yer tutur. Regionlarda da Muğam Mərkəzlərinin yaradılmasına dəstək veren Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü Muğam Mərkəzləri inşa olunmuşdur.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan müğəminin inkişafı və dünyada tanınılması məqsədilə müxtəlif müsabiqələr və beynəlxalq festivallar təşkil edilərək həyata keçirilir. İlk olaraq fondun birbaşa dəstəvi ilə keçirilən və Azərbaycan mü

ğam sənətinin inkişafına və təbliğinə böyük töhfələr verən müğam müsabiqələrinin və beynəlxalq festivalları qeyd etmək lazımdır. 2005-ci ildə görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 120 illik yubileyi münasibətilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən keçirilən müğam müsabiqəsi Azərbaycan tamaşaçıları ilə yanaşı, xaricdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən də razılıqla qarşılandı. Qədim müğam sənətinin qorunub saxlanılması, zəngin tarixə malik ifaçılıq sənətinin gələcək nəsillərə çatdırılması, yeni ifaçılara nəslinin yetişdirilməsi məqsədi ilə fond 2007-ci ildən başlayaraq müğam müsabiqəsi keçirilir.

Bakıda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və təşkilati dəstəyi ilə dünyada ilk dəfə olaraq "Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam Festivalının keçirilib. Festival çərçivəsində keçirilən Respublika Muğam Müsabiqəsi, Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsi və Beynəlxalq Elmi Simpoziumda muğamsevərlər, elmi tədqiqatçılar və dünyadın bir çox ölkələrinən dəvət olunmuş xarici qonaqlar iştirak etmişlər. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan muğam sənətinə bu diqqət və qayğısı müğaminin təbliği, tədrisi, peşəkar musiqi ifaçılığının, müasir dinləyici mədəniyyətinin formalasdırılmasında avezsız rol oynayır.

2008-ci ildə, həmçinin, Fondun Azərbaycan muğamına həsr olunmuş yeni nəşri - "Azərbaycanın muğam ensiklopediyası" (iki cilddə) Azərbaycan, rus və ingiliscə

Bu gün Azərbaycan müğam sənətinin nüfuzlu simaları dünya miqyasında Azərbaycan müğam sənətini təbliğ edərək bu sənəti nadir əsər tek tamaşaçılar çatdırırlar. Demək olar ki, bu gün Azərbaycan müğamı dünyani fəth edib. Bu sənətin qocaman, yaşılı, gənc sənətkarları hər zaman öyrənir, öz üzərilərində çalışır və Azərbaycan müğamını çoxsayılı tamaşaçıya təqdim edirlər. Belə bir sənət növü ilə hər bir azərbaycanlı gürurlanmadıqda bağlıdır.

Beynəlxalq Azərbaycan Muğamı Günü və Əpək yolu üzərində yerləşən ölkələrin musiqisi günü elan olunması bir daha Azərbaycan mədəni irsinə beynəlxalq sə-viyədə verilən qiymətdir. Bu gün dövləti-mizin mədəniyyətimizə, o cümlədən mu-ğam sənətinə, onu yaşıdanlırlara böyük diq-qət və qayğısı onları yeni-yeni yaradıcılıq axtarışına həvəsləndirir. Muğamımız bu gün bütün dünyani fəth etmək, dilindən, di-nindən, irqindən, miliyyətindən asılı olma-yaraq, hər kəsin qəlbini, ruhunu oxşamaq istədərindədir.

Zümrüd BAYRAMOVA

“Virtual terroristlər”in...

Doğru deyirlər ki, bu siyaset elə bir şeydir ki, həqiqətən də onun nə dali, nə də ki, qabağı görünmür. Xüsusiylə də, koronavirus bütün dünyani ağışuna aldığı bir zamanda... Bu da təəccüb doğurmur. Çünkü onların siyasetlərini özləri deyil, məhz başqaları yürüdür! Belələrinə isə siyasetçi yox, siyasetbaz deyilir.

Diqqət yetirsək onu da görərik ki, müxalifət siyasetbazları arasında hər cür fərdlərə rast gəlmək mümkündür. Boş-boş vədlər verən, uydurma, həqiqətə uyğun olmayan, boğazdan yuxarı çıxışlarla lazımsız divident qazanmağa çalışan, keçmiş olmayan, bu günü müəmmalı, sabahı isə görünməyənlər bu müxalifətdə çox rast gəlmək olur. Ancaq nə fərqi var ki? Bütün bu kimi hallara baxmayaraq, həmin siyasetbazlar özlərini cəmiyyətə tam fərqli formada təqdim etməye, yeniləsləndən fərqli görünməyə can atırlar. Bu tip siyasetbazların iddiaları isə reallıqla heç cür üst-üstə düşmür və belə davam edəcəksə, heç düşməyəcək də. Çünkü onlar potensiallarını düzgün qiymətləndirdən daim qədərindən artıqına yiyələnməyə çalışırlar. Danişanda adam lap mat-məhəttəl qalır. Deyirsən ki, buna dağ versən, dağı ikicə dəqiqənin içinde “yxib-qoyar böyrü üstde”. Sosial şəbəkə “qəhrəmanları” kar qulaqları, kor gözləri ilə axtarışda duraraq gözləyirler ki, Azərbaycanda nə isə bir uğursuz hal müşahidə olunsun, başlısanın onun ucundan tutmağa. Neyləsinlər, Avropanı zibitxanalarında eşələnməkdən

“it iyi” verdiklərini bilirlər. Ona görə də, “virusa alude olmaq yox, mitinqə çıxməq” kimi “nəhəng” bəyanatlar verməkə düşüncülər ki, belə “vot-vot” koronanı da “hop edəcəklər”. Daha onlara deyən yoxdur ki, ay filankəs... sənin etin nədir, budun ne?

Ancaq bir tərəfə baxanda, belə seyyiyesiz, savadsız və satqınlardan bundan savayı nə gözləmek olar? Sən hara, koronavirusla bağlı “siyaset aparmaq” hara... Çünkü onların əsas amali xalqın bu virusa düşər olması deyil, məhz daha çox gelir əldə etmək, Qərblı Con, Devid Əmilərindən qrant-dan-filandan qazanıb cibisdana ötürməkdir. Və belə bir zamanda satqın virusların “lideri” Əli Kərimli, Gültəkin Hacıbəyli, Cəmil Həsənli, Vidiyi Iskəndərli, Sevinc Osmanqızı, Arif Məmmədov, Qurban Məmmədov, Oruduxan Teymurxan, Tural Sadıqlı, Həbib Müntəzir, Məhəmməd Mirzəli və bu kimi iblis xisleti ilə erməni lobbinin, anti-Azərbaycan dairələrin xidmətçisi, milli dönüklər, “virtual terroristlər” bu məkrili və çirkin prosesin özündə gəderək anti-azərbaycan şəbəkənin sıfarişlərini yerine yetirmək üçün en əlaqəsiz, mənviyyatsız üsullara el atırlar.

“Belə qüvvə yoxdur və nə qədər ki, mən Prezidentəm, belə qüvvə olmayıacaqdır”

Bəli, hələ də anlımlılar ki, Prezidentimizi xalq dəstəkləyir. Xalqın gúcunun olduğu yerde, heç bir xarici qüvvə nəsə etmək imkanına malik deyil: “Bu gün dünyada elə bir qüvvə yoxdur ki, hansısa qərarı bize aşılasın, yaxud da bize nəyisə diktə edə bilsin. Belə qüvvə yoxdur və nə qədər ki, mən Prezidentəm, belə qüvvə olmayıacaqdır!”.

Bəli, istər ölkə daxilindəki, istərsə də müxtəlif xarici ölkələrdə məskunlaşmış antimilli ünsürlər bilməlidirlər ki, bu gün xalq öz Prezidente inanır və Onun yanındadır.

Vətən əlaqəndən, milli mənlik şüurundan, mənətiq və zəka gücündən mərhum olan, xalqa və milli dövlətciliyin qəsdirinə duran bu “ruhunu şeytana satan” xəyanətkarlar isə gec-tez öz laiyqli cəzalarını alacaqlar. Sonda hər zaman maraqlı olan bir məsələyə toxunmaq istərdim. Görəsən, Mark Zuckerberg “Facebook”u yaratmasaydı, “virtual terroristlər” iyənmiş iblis niyatlarını hara boşaldardılar?...

RƏFIQƏ

Kim-kimi mədh edib?..

RÖVŞƏN
rovse.rasulov@mail.ru

Akademik Ramiz Mehdiyevin nəvəsinə toy etməsi məsələsinin ardınca bu məsələnin ictimai rəydə kütləvi rezonans doğuracağı gözlənilən idi və gözlənilən daha bir məsələ, məhz ittihəm olunan tərəflərin özlərini təmizə çıxarmaq cəhdləri oldu. Yeni həmin toyda iştirak edən şəxslərin bu və ya digər şəkildə mətbuatla açıqladığı fikirləri...

Lakin indi həmin fikirlərin yenidən xatırlanmasına ehtiyac yoxdur, ehtiyac daha dərin təfsilatlara varmaqdan və bu xüsusda qeydlər etməkdən ibarətdir. Məsələn, rezonanslı toyun “akademik toplantı” kimi təqdim edilməsi, yaxud həmin “toplantıda” BDU-nun sabiq rektoru Abel Məhərrəmovun toy sahibinə xitabən mədhiyyələri. Əslinde, sabiq rektorun toy sahibinin şənин dedikləri heç medhiyyədə deyildi, onun dedikləri uzun illər vəzifədə qalmışdan, sözün əsl mənasında, vəzifəsindən sui-istifade etməsindən doğan bir harinliq nümunəsi idi. Halbuki, o uzun illər bu dövlətin müstəqiliyini qoruyub-saxlayan, xalqı qaranlıqlardan-işığa çıxaran, Azərbaycanı dünya miqyasında dövlətlər sirasına çıxaran, bu yolda ömrünü şam kimi eridən DÜHAYA qarşı “ağ” oldu və danılmaz tarixi və siyasi zəhmətləri başqa birinin ayağına yazmaq cəhd gösterdi. Həmin Abel Məhərrəmov ki, BDU-nun rehbəri olduğu zaman İspaniyada səfərdəyken, şərabın təsirinə düşməkə və “tələbələrinə ayağa qaldıracağ” fikri ilə cörəyini yeyib, suyunu içdiyi ölkəsində “qiyam qaldıracağı” təhdidində bulunmuşdu... Neca deyərlər, dilin sümüyü yoxdur, ətdəndir və aradabir çasar, sözün düzünü deyər!

Mədh olunan isə nədənsə (?) həmin fikirlərə razılıdı və iradını bele bildirmədi! Niye əcəba? Məger Abel Məhərrəmov öz ifadələrində bu qədərmi haqlı idi?!

Fəqət, sözümüzün canı daha bir məsələdədir. Mədh olunan dərhal rəhbərlik etdiyi qurumun resmi saytında onun öz təbirincə deyərsək, “mədh” edənləri, əsasən də, jurnalistləri, media rəhbərlərini hədəfə aldı. Hədəfə alaraq şəxsi müstəvиде fikirlərini ictimailaşdırıldı. Demə, bu gün müxtəlif media rəhbərləri onu “mədh” etmək üçün siyaya düzüllübləmiş (?)! Amma gəlin-görək, bu iddia nə qədər həqiqətəyündür?

Sirr deyil ki, Azərbaycanda dövlətçilik ənənəsi mövcuddur və bu ənənənin dayaq nöqtələndən biri də metbuatdır. Dövlət siyasetinin təhliliyi da məhz iqtidár ve iqtidaryönlü qəzetlərdə, saytlarda aparılır. Burada cətin, ya da anlaşılmayacaq heç ne yoxdur əsində. Dövlətin, hakimiyyətin müəyyən strukturları var və həmin strukturların rəhbərləri dəha ali rəhbərlikdən alıqları tapşırıqlarını, tövsiyələrini növbəti strukturlara, eləcə də mediaya verirlər. Bu zaman sual yaranır ki: dövlət siyasetini dəstəkləmək, dövlət başçısının siyasi, iqtisadi, sosial, hərbi və s. sahələrdəki İslahatlarını təbliğ etmək, ictimai rəyin diqqətine çatdırmaq, dünya miqyasına çıxarmaq “mədhiyyədir”, yoxsa iş prinsipi və dövlətə bağlılıq? Əlbətə ki, dövlətə, dövlətçiliyə bağlılıq və bu bağlılığı ehtiva edən iş prinsipi! Onda nəyə görə nəvəsinin toyunda mədh olunan tərəf ona mədhiyyə edən sözlərini kəsərək, doğru danışmadığını, dürüst nəticə çıxarmadığını bildirməsi yerinə, iqtidár mediasının kapitanlarını hədəfə alıb?

Daha bir sual: əgər mədh olunan və mədh edən tərəflər bu qədər “ince” nüanslara vara bilişdirlərsə, nəyə görə Tovuz döyüşlərində torpaqlarımızın bütövlüyünün müdafiəsi uğrunda şəhid olmuş Vətən övladlarının 40-ci çıxmamış ruhları barədə bir anlıq olsa da düşünmədilər? Nəyə görə, insanlarımız öz şəhidlərinin əziz xatirelərini andıqları bir zamanda belə bir səhvə yol verdiyər? Etibarlılıqlı? Mümkündür! Dövlətçilik maraqlarının arxa planda qalmaması? Mümkündür! Düşünsüzlik? Mümkündür! Bu mənada olan hər bir ifadə mümkündür!

Təessüf ki, mədh edənlər və mədh olunan məşhur və rezonanslı toy iştirakçıları hələ də özlərinə təmizə çıxarmağa çalışırlar. Amma təmizə çıxırları, ya da təmizə çıxacaqlar mı? Yəqin ki, bu suallarımızın da cavablarını xaxın günlərdə öyrənəcəyik...

P.S. Köşəmi bitirdiyim zaman informasiya əldə etdim ki, demə mədh edən də mədh olunan tərəfənən aldadıldığını bildirib və bu fikirləri ilə vəziyyətdən çıxmağa çalışıb. Amma bu bəhanədə heç nəyə deyilmiş zətən...

Mayis Səfərli: “Müxalifət Qərbədə anti-Azərbaycan şəbəkəsinə xidmət edir”

Müxalifət düşərgəsində, mövcud anormal mühitin özelliklərindən biri də, müxalifət qüsurlu fealiyyətlərinə görə, tutduqları vəzifədən əzaqlaşdırılan şəxslər qucaq açır və onları öz sıralarına qəbul edirlər. Hətta müəyyən sahələrdə texribatlar aparmaq üçün onlara sahələr ayırralar.

Misal olaraq Gültəkin Hacıbəylinin, Əli İnsanovun və digərlərinin müxalifələrə əlaqələr qurmalarını göstərmək olar. “Yurddəş” Partiyasının sədri Mayis Səfərli “Səs” qəzetinə açıqlamada bildirdi ki, özlerinin abnormal siyasetləri səbəbindən uzun illərdir iqtidər tərəfindən görülən işlərə böhtan atmaqla, qara yaxmaqla, qara piar kampaniyası aparmaqla meşğul olan radiikal müxalifət bununla da cəmiyyətdə özlərinə nifret qazanıblar: “Bugünkü reallıq ondan ibaret ki, müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslər ancaq öz maraqları üçün çalışırlar və Qərbədə fealiyyət göstərən anti-Azərbaycan şəbəkəsinə xidmət edirlər. Bu baxımdan, onlar Azərbaycan xalqının maraqlarını ifadə edə bilmirlər. Azərbaycan xalqının maraqlarının ifadəsi olmadıqlarına görə də, ölkədə keçirilən bütün seckiliyi də uduza-uduza gelirlər. Bu baxımdan, onlar artıq siyasi arenanı tərk etməklə üzləşiblər”.

M.Səfərli bildirdi ki, meydanda tək qaldıqlarını görən radiikal müxalifət qüvvələr hakimiyyətdən əzaqlaşdırılan, xüsusi də korrupsiyada, rüşvətxorluqda, vəzife cinayətlərindən ittihəm olunan, həbsə düşən və sonradan həbsdən çıxan şəxslər qucaq açırlar: “Yeni müxalifət qüsurlu fealiyyətlərinə görə, tutduqları vəzifədən əzaqlaşdırılan şəxslər qucaq açır və onları öz sıralarına qəbul etmədilər. Suda boğulan saman çöpündən yapışdırı ki, onlar da hər hansı belə bir adama böyük məmənuniyyətlə qucaq açırlar. Amma bütün bunlar əbəsdir. Belə qüvvələrin də Azərbaycanda heç bir sözünün çekisi, hörməti yoxdur. Sadəcə olaraq, bir müddət gündəmdə qalmaq üçün bu üsullardan istifadə edirlər”.

Gülyana

İstanbulda terror törətmək istəyən İŞİD üzvü ələ keçirilib

Istanbulun məşhur Taksim meydanında terror aktı törətməyi planlaşdırıran İŞİD üzvü ələ keçirilib. AZƏR-TAC xəber verir ki, terrorçu İstanbul Polis idarəsinin terrorizmle mübarizə şöbəsinin əməkdaşları tərefindən keçirilən əməliyyat neticəsində saxlanılıb. Onun terror aktı törətmə məqsədilə Türkiyənin Qaziantep vilayetindən İstanbul'a gəldiyi müəyyənəldir. Taksim meydanında terror aktının planlaşdırıldığı ərazidə müşahidələr aparan həmin şəxs qaldığı otelədə ələ keçirilib. Terorçunun otağında axtarış aparılıb və çoxlu sayıda silah-sursat aşkarlanıb.

Müəllimin seyfindən qanunsuz silah-sursat çıxdı

Ağcabədi Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları tərefindən odlu silah-sursatın aşkar edilməsi istiqamətində növbəti uğurlu əməliyyat tədbiri həyata keçirilib. Həyata keçirilmiş əməliyyat-axtarış tədbirləri neticəsində 1 il önce vəfat etmiş, rayonun Boyat kəndindəki məktəbdə hərbi hazırlıq müəllimi olmuş R. Rüstəmovun hərbi kabinetindəki seyfindən müvafiq sənədləri olmayan silah-sursat aşkar edilib. Seyfə baxış zamanı oradan 1 ədəd tüfəng, 1 ədəd “F1” və 2 ədəd “RQD5” tipli əl qumbaraları, 523 ədəd 5.6 kalibrli, 140 ədəd 7.62 kalibrli və 1 ədəd 5.45 kalibrli pitaronlar aşkar edilərək götürürlər. Faktla bağlı Ağcabədi RPŞ-də araşdırma davam etdirilir.

İşgal altında olan Yuxarı Qarabağ zonası digər ərazilərdə kənd təsərrüfatına dəymis ziyan

Fiziki və hüquqi şəxslər, dövlətə və təbiətə dəyər zərərlərin qiymətləndirilməsi olduqca mürəkkəb və beynəlxalq miqyasda müzakirə obyekti olan məsələlərdəndir. Müxtəlif fəvqaladə hadisələr, təbii fəlakətlər yaranan itki və tələfatların qiymətləndirilməsi üzrə dün-ya ölkələrində müəyyən qədər təcrübə toplanılmışdır. Lakin hal-hazırkı dövrə qədər bir ölkənin digər ölkənin ərazisini zəbt etməsi nəticəsində baş vermiş zərərlərin dəyərinin müəyyən edilməsi üzrə konkret metodologiya və qiymətləndirmə standartı işlenilməmişdir. Bəzən Böyük Vətən Müharibəsi illərində alman silahlı qoşunlarının İsrailə vurduğu zərərlərin, eləcə də ötən əsrin 90-ci illərində İraqın Küveytə hərbi müdaxiləsi zamanı yaranmış itki və tələfatların qiymətləndirilməsi metodlarının əsas götürülməsi təklif olunur.

Lakin qeyd etməliyik ki, Azərbaycan-Ermənistan hərbi münaqişəsi göstərilən münaqişələrin heç biri ilə analoq deyi. Bunu itki və tələfatların istər miqyası, istərsə de ərazilərin işgal altında saxlanılması müddəti barədə söyləmek olar. Hərbi təcavüz nəticəsində dəyən itki və tələfatların qiymətləndirilməsi bilavasitə onların beynəlxalq qanunvericiliyə uyğun olaraq gələcək dövrdə konpensasiya olunması məqsədine xidmət edir. Ona görə də onların qiymətləndirilməsi məsələsinin qoyuluşu, məqsəd və vəzifələri, həmcinin, metod və standartları düzgün seçilməlidir. Ona görə ki, burada insan tələfatlarının və bioloji müxtəlifliyə dəyən zərərin qiymətləndirilməsi kimi mübahisəli prosedurların həlli məsələsi qarşıda durur.

Qeyd olunan qəbildən olan itki və tələfatların qiymətləndirilməsi üçün onların dəqiq təsnifatı aparılmalı, mümkün qədər yaxın analoqlar müəyyən edilməli, beynəlxalq ekspertlerin rəylərinə və qiymətləndirmə standartlarının tələblərinə riayət olunmalıdır. Belə ki, qeyri-obyektiv qiymətləndirmənin nəticələri beynəlxalq təşkilatlar və ictimaiyyət tərəfindən qəbul edilmir. Bu da bütövlükdə işgal müddətində illər boyu artmaqdə olan itki və tələfatlara görə konpensasiya tələb etmək hüququnu məhdudlaşdırıb bilər. 4 Belə nəticəyə gəlmək olar ki, hərbi təcavüz nəticəsində yaranan itki və tələfatların qiymətləndirilməsi üçün konkret tövsiyyə, normativlər və standartlar işlenilməlidir. İlk dəfə bu mövzuda yerinə yetirilən tədqiqat işini bu istiqamətdə ilkin addımlardan biri kimi qiymətləndirmək olar.

İşgal altında olan Yuxarı Qarabağ zonası Azərbaycanın iri kənd təsərrüfatı regionu idi. Əlverişli dağarası və dağətəyi düzənləkləri və hamar səthi yayları olan və yaxşı rütubətlənən Kiçik Qafqazın işgal olunmuş hissəsi kənd təsərrüfatının bitkiçilik və heyvandarlıq sahələrinin inkişafına geniş imkanlar yaradır. Kənd təsərrüfatının tərkibində taxılçılıq, yem istehsalı, üzümçülük, tütünçülük, kartofçuluq, pambıqcılıq, ətlilik-südlük heyvandarlıq və xüsusi qoynuculuq daha üstün yer tuturdu.

Yuxarı Qarabağın qədimdən inkişaf etdirilən üzümçülük sahəsinə 70-ci illərdən sonra daha böyük diqqət yetirildi. Üzümçülük və şərabçılığın inkişafı ilə

bağlı olaraq yeni texnikası və şərab zavodları olan ixtisaslaşdırılmış iri sovxozi-zavodlar yaradıldı. Regionda yeni əmtəlik məhsul kimi inkişaf etdirilən sahələrdən biri də tütünçülük idi.

Ermenistanın təcavüzü nəticəsində hemin ərazide fəaliyyət göstəren bir çox kənd təsərrüfatı müəssisələri, o cümlədən, kolxozlar, sovxozi, təsərrüfat birləşkləri və aqrofirmalar öz fəaliyyətlərini dayandırdılar.

Bələliklə, işgal olunmuş ərazilərdə 1988-ci ildən qalan 311 kənd təsərrüfatı müəssisəsi, 145 yeni yaradılmış, müasir texnika ilə təchiz olunmuş üzümçülük-şərabçılıq sovxozi və xüsusi, məşhur Qarabağ cins-cidir atları yetişdirən Ağdam atçılıq sovxozi, 135 kolxozi və 31 təsərrüfat拉rası müəssisələr dağıdıldı.

Kənd təsərrüfatının maddi texniki bazasını təşkil edən və

nə yararlı olmaqla 94 275 hektarlısuvarılan, 46 993 hektarı çoxilik əkin sahələri, 17 736 hektarı biçənəklər, 240 519 hektarı örüş, 7120 64 hektarı dince qoyulmuş və s. torpaqlar iddi. Hal-hazırda ermənilərin istifadə etdikləri əkinlərdən başqa bütün əkin sahələri tamamilə məhv edilmişdir. Erməni işgalçlarının zəbt etdiyi rayonların ərazisində sünbülgirlər və gəmiricilər həddən artıq çoxalmışdır. Əkilib-becərilməyen torpaqlarda yabanı bitkilər artdıqdan vəhşi heyvanlar, ilan, sıçan, sıçovul kimi gəmiricilər, ziyanverici həşəratlar həddən artıq çoxalmışdır və onlar ətraf ərazilərə, o cümlədən qonşu rayonların ərazilərinə yayılıraq təsərrüfatlar böyük ziyan vururlar. Büttün bunların müqabilində isə işgal altında olan bu nəzarətsiz ərazilərdə bəşəriyyət üçün təhlükə mənbələrindən biri olan Met-samor AES-nin radioaktiv tullanıtları basdırılır, həmçinin narkotik bitkilər yetişdirilir və onların məhsulları gizli yollara xarici ölkələre ötürürülür.

Azərbaycanın işgal edilən əraziləri Ermənistan tərefindən xarici ölkə vətəndaşlarına icarəyə verilir. Təkcə Cəbrayıllı rayonunun təxminen yarısı İran vətəndaşlarına icarəyə verilib. Rayonun 93 kvadrat kilometr İrana yaxın olan hissəsi isə on illiyə bu ölkənin sərhəd qüvvələrinə icarəyəverilmişdir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, içmeli suya olan tələbat ildən-ildə artır. Beynəlxalq statistikaya

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldılması, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycan Respublikasının çay sularının ehtiyatlarının 70 faizi qonşu ölkələrin ərazisindən əsas transsərhəd çayları olan Kür, Araz və onların qolları vasitəsilə daxil olan axının payına düşür. Bu çaylarınsuyundan kənd təsərrüfatında, sənayedə, eləcə də əhalinin içməli su ilə təchiz olunmasında istifadə olunur

fermerlərin hazırkı qiymətə satın almaq imkanları olmayan 1365 avto-qoşqu nəqliyyatı və 3425 müxtəlif əkin və qoşqu traktorları, taxil və pambıq yığan kombaynlər və s. çıxarıla bilmədiyindən işgal ərazilərində qaldı.

İşgal olunmuş rayonların kənd təsərrüfatı müəssisələri və onların texniki

(1988-ci il məlumatı) İşgal olunmuş rayonlar

Sovxozi, Kolxozi Təsərrüfatlar arası müəssisələr

DQMV 99 43 49 7 800 2254

Laçın 30 28 - 2 60 70

Kelbəcər 37 4 30 3 28 32

Ağdam 34 1 10 6 257 392

Füzuli 44 25 15 4 94 265

Cəbrayıllı 24 7 14 3 77 145

Qubadlı 25 10 12 3 - 109

Zəngilan 18 10 5 3 49 158

Cəmil 311 145 135 31 1365

3425

Azərbaycan Respublikasının 20 % torpaqları işgal olunmuşdur ki, bunun da 183 242 hektarı əki-

əsasən inkişaf etməkdə olan ölkələrdə hər üç nəfərdən biri içmeli suyu çatışmazlığından əziyyət çəkir. Xəstəliklərin 80 % -i, ölüm hadisələrinin 13 % -i içmeli sudan istifadə ilə bağlıdır.

Azərbaycan Respublikasının çay sularının ehtiyatlarının 70 faizi qonşu ölkələrin ərazisindən əsas transsərhəd çayları olan Kür, Araz və onların qolları vasitəsilə daxil olan axının payına düşür. Bu çaylarınsuyundan kənd təsərrüfatında, sənayedə, eləcə də əhalinin içməli su ilə təchiz olunmasında istifadə olunur.

Ayrı-ayrı mənbələrdən alınmış məlumatlara görə ermənilər bu gün də özləri istifadə etmədikləri su mənbələrini müxtəlif vasitələrlə qururdur və sıradan çıxırlar.

Dövlətlərin hərbi təcavüzkarlıq siyaseti də etraf mühitə böyük ziyan vurur. ABŞ-in Vyetnamda apardığı müharibə nəticəsində

ölkə ərazisinin 12 % -i məhv edilmişdir. İraq müharibəsi həm insanlara, həm də ekoloji tarazlığa sağalmaz yaralar vurmuşdur. Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzü nəticəsində respublika 65 ərazisinin 20 % -i işgal altında qalmaqla, təbiətə saqlamaz yaralar vurulmuş, 30 min nəfərdən çox insan ölmüşdür. Meşə və yaşıllıqların məhv edilməsi də ekoloji tarazlığın pozmuşdur.

İşgal olunmuş ərazilərdə yerləşən və oradan keçən su mənbələri (göllər, su anbarları, çaylar, kanallar və s.) həmin ərazilərlə bərabər ətraf ərazilərin də ekologiyasında mühüm rol oynayır.

Ermənistan ərazisində yerləşən Qacaran mis-molibden, Qafan mis filizsaf-laşdırma kombinatlarının kimyəvi çirkli suları və Qafan-Qacaran şəhərlərinin (o cümlədən kəndlərin, xəstəxanaların, kənd təsərrüfatı obyektlərinin) bioloji çirkli suları təmizlən-

mədən (zərərsizləşdirilmədən) birbaşa Azərbaycan ərazisində Zəngilan rayonunun Şərikan kəndinin qarşısında Oxçuçaya buraxılır ki, bu da çay hövzəsinin “Ölü zonaya” çevrmişdir. Çayın Azərbaycan ərazisindən düşən yağıtanın 43 kilometri, utoplayıcı sahəsinin isə 455 km²-i daim çırklənməye məruz qalır. Nəticədə çay suyunda əzəldən formalaşmış mikroflora-fauna da məhv olmuş, öz-özünü təmizləmə prosesi dayanmışdır.

Ermənistanın insanlıq qarşı yönələn terror siyaseti Azərbaycan təbiətinə, bioloji müxtəlifliyə ciddi ziyan vurmusdur. Ekologiya qənim kesilmiş bəndnam ermənilər və havadarları Qarabağ və ətraf rayonlarda ekoloji tarazlığın pozulmasına - mineral xammal ehtiyatlarımızın qanunsuz mənimsenilmesinə, meşə zolaqlarının vəhşicəsinə qırılmasına və yandırılmasına. Araz çayı və qollarının çirkəndirilməsinə, heyvanat aləminin xüsusi qəddarlıqla məhv edilməsinə səbəb olan işgalçılıq siyasetini dövlət siyasetinə çevirmişlər.

1990-ci illərin sonlarına qədər ermənilər işgal edilmiş ərazilərdə azərbaycanlı əhaliyə aid mülkiyyəti, evləri, digər maddi sərvətləri talan edib satmaqla dolanırdılar. 1990-ci illərin sonlarına doğru bu ehtiyatlar tükənəndə talanlılığını digər istiqaməti - təbii sərvətlərin qəddarlıqla talaşınması vüsət almağa başlamışdır.

Vahid Ömərov f.ü.f.d.dos.

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

26 avqust

“Barselona” Messinin
qiymətini açıqladı: 700 milyon avro!

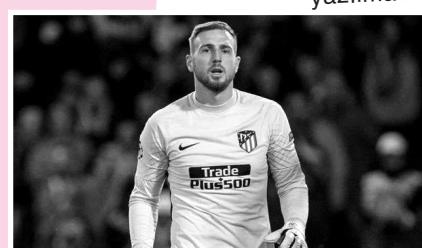
Barselona” futbolçusu Lionel Messinin qiymətini müayyənləşdirib. Qol.az “Mundo Deportivo”ya istinadən xəbər verir ki, Kataloniya klubu argentinalı hücumunu təzminat qiyməti olan 700 milyon avrodan aşağı qiymətə satmağı planlaşdırır. Bildirilir ki, hər hansı klub bu məbləği ödəyəcəyi təqdirdə, La Liqa təmsilçisi Messi ilə yolları ayra bilər.

Klub 33 yaşlı futbolçunun komandanı hələ də əsas oyuncusu hesab etdiyi üçün ona yüksək qiymət qoyub. “Barselona”nın prezidenti Xosep Bartomeunun Messinin satılmayacağın dan əmin olduğu vurğulanıb. Kataloniya klubu rəhbərinin eyni zamanda reklam müqavilələrinə görə argentinalı oyuncunun satılmasına qarşıdır. Çünkü o, klubdan ayrılaçığı təqdirdə, reklam müqavilələri de azala bilər.

Qeyd edək ki, Messi 2019/2020 mövsümündə 44 matçda 31 qol vurub, 26 qolun ötürməsini verib. Xatırladaq ki, Çempionlar Liqasının 1/4 finalında “Bavariya”ya 2:8 hesablı məğlubiyyətdən sonra Messinin “Barselona”dan ayrılmak istədiyi xəbərləri yayılıb.

“Atletiko” bu qapıcıya 120 milyon avro qiymət qoymuş

Atletiko” qapıcısı Yan Oblaka qiymət qoymış. İspaniyada nəşri olunan nüfuzlu “Marca” nəşri xəbər verir ki, Madrid təmsilçisi sloveniyalı qolkiper üçün 120 milyon avro ödəniləcəyi təqdirdə, onu sata bilər. Əks halda 27 yaşlı qapıcı “Atletiko”da qalacaq. Qeyd edək ki, Y.Oblakin Madrid təmsilçisi ilə müqaviləsi 2023-cü ilin yayında başa açıtır. Onunla “Çelsi”nin yaxından maraqlandığı iddia olunur.

son nəfəsimə qədər yaşayacağam. Həc kim içindəki firtına və acını sakitləşdirə bilməz”.

Ayaqqabı almaq adı ilə evdən çıxan qadın oğlunu öldürüb, intihar etdi

Erinə oğlumuz üçün ayaqqabı almağa gedirəm deyən qadın dəhşətli cinayət törədib. Milli.Az Mirror-a istinadla xəbər verir ki, o, 4 yaşlı övladını öldürdükdən sonra canına qəsd edib. Dəhşətli olay İtaliyanın Turin şəhərində yaşandı.

43 yaşlı Viviana Parisi əri Daniele Mondelloya alış-veriş üçün evdən çıxdığını söyləsə də, o, avtomobili Messina-Palermo magistral yolu istiqamətində sürüb. Qadın övladını öldürdükdən sonra körpüdən özünü atıb. İlkən ehtimallara görə, qadın ayaşlı oğlunu boğaraq öldürüb. Viviana evdən çıxarkən mobil telefonunu özü ilə aparmayıb.

ELAN

Rəhmanov Rəhman Tofiq oğlunun adına verilmiş torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair JH-5381H (KOD 00101016) şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Ses”in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Son sahifə

UEFA Superkuboku
matçına azarkeşlər buraxılacaq

Futbol üzrə UEFA Superkubokunda “Sevilya” və “Bavariya” arasında keçiriləcək matçda stadiona azarkeşlər buraxılacaq. Bu barədə UEFA-nın saytı məlumat yayıb. UEFA İcraiyyə Komitesinin qərarına əsasən, stadionun 30 faizini dolduracaq qədər azarkeş tribunaldarda yer alacaq. Qeyd edək ki, koronavirus səbəbindən bir çox ölkədə matçlar azarkeşsiz keçirilir. Əlavə edək ki, UEFA Superkubokunun görüşü sentyabrın 24-də Macarıstanın paytaxtı Budapeştdəki “Puşkaş Arena”da keçiriləcək.

**Koronavirus ağciyərlə
yanaşı bu orqanı da
zədələyir**

Son zamanlarda koronavirusun ağciyərlər yanaşı böyük təsiri haqqında məlumatlar yayılıb. Virusa yoluxub xəstəxanaya yerləşdirilən və vəziyyəti ağır olan xəstələrin təxminən yarısının böyrəklərində müxtəlif dərəcəli zədələnmələr aşkarlanıb.

Con s Hopkins Universitetinin Nefrologiya mütəxəssislərinin fikrincə, COVID-19-a ağır yoluxan bir çox xəstədə yüksək tezyiq və şekerli diabet daxil olmaqla xroniki xəstəliklər böyrək zədələnməsi hallarını artırır. Aparılan araşdırmalara görə, xəstəliyi ağır keçirən 100 xəstənin 25-də böyrək çatışmazlığı var.

Abşeronda avtomobil oğrusu tutulub

Abşeron rayonu ərazisində avtomobil oğrusu saxlanılıb. AZERTAC xəbər verir ki, Abşeron Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat zamanı gecə saatlarında Rəhman Məmmədova məxsus “VAZ 2105” məsakini, 30 yaşlı Mirhüseyn Ocaqov tutulub.

Araşdırma zamanı onun maşın ustası olduğu, Məsazır kəndində avtomobillərin təmiri sexlərinin birində işlədiyi müəyyən edilib. Güman olunur ki, avtomobili de məhz hissələre bölüb satmaq üçün oğurlayıb. Əvvəller də bir neçə dəfə mehkumluq həyatı yaşıyan Mirhüseyn Ocaqov tutduğu cinayət əməlindən peşman olduğunu bildirib. Faktla bağlı Abşeron Rayon Polis İdarəsində cinayət işi açılıb, araşdırma aparılır.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**
Tiraj: 4600